

మదరాసు అండు సదరమరాటా రెవ్యేకంపెని లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకా స్థాపించబడినది.)

నోటీసు.

1919-వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి, మార్చి కొత్త పన్నులకు (సరసా వాపు పేజీల పరిమితి) కొరవాస్తీ శివరాత్రి వరకు.

ప్రస్తుతము రాక్షసి బాగు నాలకుండుటచే రైల్వే కంపెనివారు ప్రత్యేకముగ ప్యాసంజరు బండ్లను గాని, స్పెషలు బండ్లను గాని యాత్రీకుల కొరకు వేచిబడచాలవు. గాన ఈ బహుళాశ్రయము నకు పోనిచ్చుగించువారు ముందుగానే బాగ్రత్త పడవలెను. (1464)

గొప్ప అవకాశము

బాలభటసంఘ సహాయార్థము కర్ణేకార్కు సర్కసు

ఫిబ్రవరి నెల 17-వ తేది సోమవారము సాయంత్రం 5-30 గంటలకు, ఎస్. కస్తూరి రంగయ్యంగారి యాజమాన్యక్రింద ప్రదర్శనము గావించబడును.

రేట్లు మామూలు ప్రకారమే.

బాలభటాద్యములు నెడల సామర్థ్యాతిగల వారెల్లరును దీని ప్రోత్సాహపరచెదరు గాక!

శ్రీ మధుగవత్

గీతారహస్యము

547 అను 1437

కర్తయోగ శాస్త్రము

శ్రీబాలగంగాధర తిలక కృతము

శ్రీ నారాయణ బ్రహ్మణ్య శాస్త్రి చే పరిపరితము.

ప్రతి 1-కి ధర రూ. 3-4-0.

వావిళ్ల. రామస్వామి శాస్త్రులు అండ్ సన్స్,

192, ఎకవలేజ్, చెన్నపురి. ఈ.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్

బహుమానముల సనేకములను గడపించి

శ్రీమతి కంచనవల్లి కనకమ్మగారి గ్రంథములు.

అమృతవతి

అత్యద్భుతమైన నవల. నవలను లాంఛనముగా 1-4-0.

బుద్ధచరిత్రము

అవతారపురుషుడు ధను నిత్యవర్తి మిక్కిలి ప్రసాదముగ రచించినది. చక్కవలె చదివి అచ్చు తెలిసింది.

విశ్రాంతి: ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలమును,

1154 తంబుకెట్టి పీఠి, మదరాసు.

సిరాపిల్లలు

సిల్క్ లో నేసిన పెంటనే కలిపి పోవును. మిక్కిలి ప్రత్యేకమానముగ నుండును. లాగితముల చినికిపోడు ఒకటిల్ల ఒకబుడ్డి సిరాపిల్లలు. అనంతరము నీలివర్ణముగ చల్లబడి సిరాపిల్లలు 144 టికి నెల 1-2-0. ప్రత్యేకముగా మెట్టియిన నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాపిల్లలు 144 టికి ధర 2-12-0 ఎట్టిటి సిరాపిల్లలు 144-ను 1-6-0 పచ్చని సిరాపిల్లలు 144 టికి 1-4-0 పెద్ద మొత్తముగ కొనువారలకు నుంచి యివామియబడును (1278)

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు ఇంగ్లీషులోనే ఉండవలెను. మదరాసు రాజధానికి సోలు యోజంబు:—

మెనల్స్. కె. ఎ. వి. అ. అ. అ. అ.

110, 111, తంబుకెట్టిపీఠి, మదరాసు.

BENGAL INK FACTORY,

24. Tarak Chatterji Lane, Calcutta

ఆంధ్రదేశవార్తలు

(0)

5-2-1919 వ తారీఖున బందరులోని వారంకనామ వారిచే, బాలికలకు (బ్రత్యేకముగ నొక పెండ్లిపాతకాల స్థాపించబడినది. ఈ పాతకాలకు కృష్ణాజిల్లా జడ్జి గారు జె. జె. కాటకదొరవారు తెలిపిరి. పాతకాల ప్రస్తుతము నాల్గవ పాతకములకును జనువుబాలికలకు ఎలిగి యున్నది. 75-5-100 ల వేతనముగల ప్రధానోపాధ్యాయుని యొక్క, ఎవరుండునో యోపాధ్యాయులకు, ఒకరునున్నాడు, ఒకరునున్నాడు ప్రస్తుతము నియమించబడిరి. భోధనోపకరణములకును, బడి సామానులకును బ్రస్తుమును 1570 లు కావలసి వేరుచున్నది.

బందరులో బాలభటాపాధ్యాయుల శిక్షణము:— చీఫ్ కమిషనరుగల పియ్యుగారికి ఒంట్లోబయ్యగానుండి యీ యూను రాజానినితిలీలో నుండుటచేతను శిక్షణమునకు రాదలచుచుకొందరు గ్రామస్థుల పోకర్తమునకుగాను, ఈ నెల 15-వ తేదినుండి ప్రారంభింపబడునది కృష్ణాజిల్లాకును ప్రయంబులను (తెయినింగు) ప్రస్తుత మాపివేయబడింది ఎప్పుడు ప్రారంభింపబడునో తిరిగి వార్తాపత్రికలందు ప్రయంబును ను. శిక్షణకు ద్వారా నేర్పాటుచేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవిగావున రాదలచువారెల్లరును మెంటి బందరు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని బాలభటాపాద్యాయుల ప్రయత్నము

బహిరంగసభ:— హోమారు తాలూకా ఉద్దరపల్లి ఆర్యభర్తాబోధిని సభాభవనమునందును 10-2-19 తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు తెలుగులకును ప్రవృత్తి లగు శ్రీ యు. డి. కే. శ్రీనివాసారావుల వారి ఆధ్వర్యమున ప్రవృత్తి లగు ఒక బహిరంగసభ సమావేశమయ్యెను. మున్ముఖముల నుండి 100 నుండి వైగా నైతులను ప్రేక్షకులను వచ్చి యుండిరి శ్రీయుత యు. ఎ. రామయ్య నాయుడుగారు సభ్యులకు స్వాగతమునకును, భారతీయుల ప్రస్తుత దుష్ఫర దాంద్ర్యమును హేళిచేయుచు, ఈ ప్రభుత్వములవారిమెట్లై గవర్నమెంటు అధికారులు శ్రద్ధ తీసికొనవలెనని యెల్లరును. ఒక నుత్తముతో మొఱివెడలవలెననియు, సభ్యులను హెచ్చరించిరి. అనంతరము, పాలకోసు బి. యనిసామి గారుగారు “యన ప్రస్తుతకర్తవ్యము” అను విషయమునుగురించి యుత్తరసిందిరి.

గోదావరిమండల కృత్రియగ్రంథాలయమునంద-విశ్రాంతి-రాజ్ లో సభలో నీసభ యాసంగియు చిత్రాడలో జరుగ వాహ్యున మొనర్చుకొంటిమి. కావున మార్చి నెల 7, 8, తేదీలలో మహాసభ జరుగ నిశ్చయించి బడినది. ఆహ్వాన సమయమేపుడి నది సంఘాధ్యక్షుడు గార్యధ్యక్షులు నేర్పడిరి. ప్రయత్నములు బడబడవలె రాలు విరివిగ నేర్పడుచున్నాడు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కోధక-మహామండలి ద్వితీయ వార్షికోత్సవము, గ్రంథాలయ ప్రదర్శనము, ఆంధ్రసంగీత సభామత్తునాడ జరుగు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఆంధ్రసోదరుల తెల్లన ప్రత్యేకాహ్వానము బాహుళ్యముమీద మొక వేళ సంపద పోయినను ఎల్లనాయకుల ఏవేయిగ గోరుచున్నాము. వకసంవత్సరము, యెక్కుగానయును పాపనాశమును చివరమునకు నుచుచున్నామను. మహాసభల రూపమేమిదగుటకు ప్రయత్నించి వీరిని గొప్ప సాంఘిక సంస్థలుగాఁ జేయవలెను.

సర్వసంధికావనములు-బ్రహ్మపురపాతకాల సమయము:— మన పాతకాల లిఖితము కలపెట్టిక నూతన సోధకావనముల నున్న వేళముగాని వివిధ ప్రయోజనములందు దృఢపరచు నవ మృతులు తెలుపుచున్నాను. బ్రహ్మపురపాతకాల గూడ మొత్తముగలకావనము 5-వ తేదీన పురపంచరమున, మదరాసు నాధి రామమూర్తి పంతులు బి. ఏ. గారు యన్యత్కరికింద నొక గొప్పసభ జరిగి. హిందూ ప్రభుత్వమునకు, ఆంధ్రోత్పత్తి, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణులరాని విభేదముల పోడింపక పురప్రభుత్వములెల్లరును, కొంతకాలమునుండి ప్రజలసభ, అన వేద మొగము తెట్టుచున్న రాయసామెలు ఏ. పి. పాత్రో గారుగూడ సభ నలంకరించిరి. కావనముల శీఘ్రముగ శ్రీలింగులను, శ్రీయుతులు పోతాప్రగడ మొకవేళున, తాడేపల్లి పట్టాభిరామయ్య, సగాకెరమిశ్రో, డాక్టరు శైలరాజు, అప్పి కట్ట నూర్య నారాయణమూర్తి, ఎ. వి. నువ్వారావు, పి.ఎస్ రామమూర్తిగారు గంభీరోపన్యాసములు గావించిరి. తీర్మానములు ప్రభుత్వమువారికి బంపబడెను—స్వీకరింపలేదు.

అనాధబాలికలు, అయుర్వేదము.

సాంసారిక యాతకల దగుల్కూరు వివయేచ్ఛలకు: బోక నిర్మలాంతరికరణములతో నుండు బాల యాధలకు భాద నేరైనను నాలి వొడచుకమానను. వారలకువర్త మి క్కిలి దయనీయు మైనయే యయుగ మారకజూచుచు చిచారించిన నేమియుం బ్రయోజనకారికారు. పునఃపునః శింక రాచాచ్యులనంటి సంసారమూలగు నుత్తరములు బయలు వెడలి జేశాన్నతికి యభ్యుపాధమ తెట్టుము? వారల యంత కరణమునుండి పొంగిప్రవహించెడి జ్ఞానప్రవాహము భారత భూభాగమున నేగాక ప్రపంచమున కంతయు జీవనమొట్టమొద నో, యుద్ధే, నిష్కళంకచరిత్రలను నీరసమునూర్చు నేర్పాటు నులై సకలవిద్యలకు నేర్పాటు బోధకురాండ్రై తమవేదాంత తమ లోకమునకు వెల్లడించి కీర్తిగాంచవలసి యున్నది.

కాకిరాడ విద్యార్థిని సమాజపక్షమున నేటి కాలము నకు మహిళా యుర్వేద విద్యాలయమున మహనీయులగు కొందఱు సోదరుల సాహాయ్యమున నెలకొల్పగల్గి సారము. ఆ విద్యాలయ మూలమున శ్రీ గౌరము నుద్ధరించి జేశమునకుఁ జేతులగలిగింపఁజేయు మునని మా ముఖ్యోద్దేశము. శ్రీబలలగారి జేశమున్నతి నందఱులగు యందఱు సోపక కొనియే యున్నాడు. కావున సమయము వచ్చినది. ఎవరును తెనుకంజ చేయవలెనగు గాకనను మా సార్వజన.

జేశోద్ధరణ నీక్షుగల సోనకి సోదరుల తెల్లరు మామ విద్యార్థికుల సంపియు, ధనసాహిత్య మొనర్చుము మా యుద్ధయమును సఫలీకృతము గావించుకొనఁగలము. యుండు విద్యార్థిని లాకేశ్యము. కావున గృహస్థాశ్రమమున నిర్వర్తించు మహనీయులు, దను విరంతుసోదరిల పుత్రికలు యున్నగువారి పరివర్యములు తా మపేక్షింపక సంకల్పము చేయవలెనని లభి. శ్రీ రామాయకంబును, బుద్ధయ్యును, నాక తరుణో యయుక గను జేశసేనా నిరత మాన్దద్యములై దైవికముగఁ గల్గిన సంసారమారతకు దృఢపరచుచు కాశ్యపకీర్తి గడింతురుగాక. అన్ని వానములకన్న జ్ఞాన వాన మార్చుచును. జన్మమునకుఁ బరమాధిపతుడు ముక్తి సాధనముగను బావుటకన్న పునఃకార్య మొందు లేదని నే తెప్ప నక్కరలేను.

వైవసంకల్పమునకు మా సోదరుల దయవలనను శ్రీ మహిళా యుర్వేద విద్యాలయ స్థాపనము జరిగినది. అందు అనాధులకు విద్యగరపును భోజనాది సదుపాయము లొనర్చి జీవనోపాధినిగూడ గల్గించుట కేర్పాటులు గావించు బడినది. యుక్తకును స్వల్పకలివేరముగూడఁ బ్రతివారికిని వాచశ్యకంబును. బరమాధ్యపాయకంబునగువా? పక్షపాత రహితమై స్వాధ్యత్యాగులై, జేశముయొక్క యున్నతియే ప్రధానముగఁ గైకొని మా సోదరుల తెల్లరు మా యీ యుద్ధయము నకుఁ దప్పకఁ దోడ్పడి విరంతుసోదరిల నీర్వరసేవకురాండ్రుగావించి సాస్యరుగులంతయును జేశమును నాలోగ్యప్రదము గావించి యుత్తములకడ నందఁజేయుచును నాకముని కొరుచున్నాము. జేశ్యులకు వర్వసంకల్పమును బ్రజలకు ఎలిగి ముగ గాక!

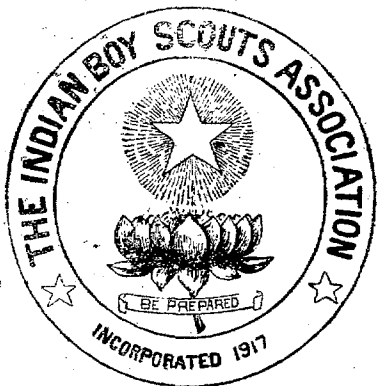
ఈ విద్యాలయస్థాపనకుఁ గారకులను, ప్రోత్సాహకులను స్థాపకులను శ్రీవిద్యార్థిమాన మహనీయులు నగు శ్రీ ఆయుర్వేదభూషణ, భిషగ్వర పి. వాసుదేవశాస్త్రిలవారు మా కుంతయు వందనీయులు. వారు ఈ విద్యాలయ భారము తయుం ద్రవీవైచిగొని సర్వవిధముల సాహాయ్య మొనర్చు గొక జాతు గట్టిగొని యున్నాడు. కావున శ్రీవిద్యార్థిమాన లగు జేశసోదరుల తెల్లరు నీ పునఃకార్యమును సాహాయ్య మొనర్చి జేశమునకు తద్ధితికఁ దెచ్చురుగాకయని గోరుచున్నాము.

—“హిందూసుందరి” పత్రిక.

కా. ను. విల్లులు-కలకత్తా సాక్షాత్త సంఘము:—రాల తు చట్టమును కి-రల్పింపబడు మాత్రమే అయిదులొందునని మా విస్మయము గాను మదినిరంగుల కాడేమిందుటకు కలకత్తా సాక్షాత్త సంఘమునాని నిశ్చయించిరి. ఇట్లును శ్రీరావనము చేయబడినయోరి ఏదో ఆరంభించు వారమువారి కది అన సర మని పోచినను గూడ శ్రాత్తరావనసభలో సాక్ష్యపడెను. ఈ చట్టమునకుఁ ఆరాజము తగ్గినయో నానిని మరల నామా దించ నవసరములే దను వాదము బయలుపెట్టెను. ఆచట్టము ఆరాజకమునకు మాత్రమే వర్తింపబడును. ఆరాజక మంతరించిన చట్టము మూలబడును. కాన చట్ట మామోడింపబడినందులన ప్రమాద మేమియును లేదు. ప్రజల అభిప్రాయమును పాటించుటకు వారమువారు సమపాములును చేసిరి గాని పాటించబడదగిన ప్రజాభిప్రాయ మిచ్చుములకు ప్రతిహతులుగ నుండ నేలేదని సాక్షాత్తసంఘమువారు తెలిపిరి.

బాలభటోద్యమము.

(ప్రత్యేకవ్యాసము)

మదరాసు ప్రావిన్సియలు కమిషనరు కే.సంజీవ కామతు గారు మాకీటుల వ్రాయుచున్నారు:—

ఇంతవరకును బాలభటసంఘముల యోద్యమము ప్రపంచమున ముఖ్యముగా మనదేశమున ఎటుల వ్యాపించుచున్నది యిది, ప్రజల ప్రాశ్నాహుతి దీనికెటుల నీయబడుచున్నదియో వ్రాసియుండిరి. ప్రత్యేకవ్యాసమున బాలభటోద్యమము మన కెటుల లాభదాయకమో తెలిపెదను.

ప్రత్యేకము మనదేశమున భౌగోళికము చాల సందిగ్ధము గా నున్నది. ఎచ్చట చూచినా జాతాభివృద్ధికి భారతీయుల సహాయకదలమునని నాదములు వివరములున్నవి. ఈ సమయమున భారతదేశమున నిత్యజాతాభిమానులను శిక్షింపజేయుటకే బాలభటోద్యమము మనదేశమున సంస్థాపితమైనది. ప్రత్యేకము భారతమాత, బలవంతులు, ఆరోగ్యవంతులు, నగు వారు, మనోనిశ్చలత గలవారు, సద్వర్తనము గలవారు, భూమియందు గలవారు కావలయునని వాంఛించుచున్నది. బాలభటోద్యమము మాతృదేశభక్తికలను వీనిని కొనసాగించుటకు బద్ధకంఠము కల్పించుచున్నది.

ప్రత్యేకము మన పెద్దవాళ్లకు బాలకులకు చూచినట్లు ఎంతయు విచారముగానున్నది. ఆరోగ్యవంతులను వారియొద్ద కలికమునకైనను కానరావు. ఈ మధ్య దేశీయత ప్రాధాన్యము చేరగతుహాలులైన మన యువకులు వైద్యపరీక్షలలో నారి తేరకుండుటయే మనవారి బలహీనత ప్రధానసాక్ష్యము. ఇందులో దాదాపు మేమియు లేదు. జాతాభివృద్ధికి మనమే సేవచేయవలసిందియెడల మనకు బలస్థాయిగములు అత్యవసరము. మనబాల

కులు సయితము వైద్యసాహసములుకలిగి ఎంతకష్టమునకైనను నోరొప్పునుటకు వారికి తగినశిక్షణ నీయవలయును. ప్రత్యేకము విద్యావిధానము మన యువకులకి శిక్షణనిచ్చుట కల్గ. ఇక మన వృద్ధి మన స్వయంకృషిమీదనే ఆధారపడియున్నది. మనబాలకులను చెడగొట్టదలంచినను బాగుపరచదలంచినను అన్నిసాధనములు మనచేతులలోనే ఉన్నవి. వానినిమంచిమార్గమున ఉపయోగించుకొంటే మన బాలకులు బాగుపడగలరు. దేశము బాగుపడగలను. బాలకులు బాగుపడుటకు బాలభటోద్యమమే రామబాణము. బాలకులు వైద్యస్థాయిగములు, కలిగి ఆరోగ్యవంతులై ఎట్టికష్టములకైన నొప్పుటకు వారికి బాలభటోద్యమము తగిన శిక్షణ నీయగలదు. బాలభటులగువారు ధర్మి ఈ విషయములలో తగిన శిక్షణ నీయవలయును ఈ బాలభటులకు ముందు పెద్దవారై దేశమున కెటుల సేవచేయవలసింది బాగుగ తెలియగలదు.

ఈవారికి మనోనిశ్చలత యుండినగాని వారెట్టి పనిని గాని చేయవలయు. ఈ విషయము ప్రతివారికిని తెలిసినదే! మనోనిశ్చలత కలన స్వాంత్యమునై స్వభావసిద్ధముగ రాగలదు. మనోనిశ్చలత లేనందునలన మనలో నెల్ల జేటులు గలవారు, రాజ్యాంగతంత్రములు రాజకీయసభలలో తమ యాశయములను సర్వగా మాట్లాడుచుండుట తమవారే తాము చేసిన తప్పునకు తప్పు త్రాత పడుట కన్నులార చూచుచున్నాము. దీనికంతయు మనస్సునకు తగినశిక్షణ నీయవలయును కాదనియు. బాలభటోద్యమము మన యువకులలో నీలోపమును నివారించుటకు ప్రయత్నించుచుండును. బాలకులు నా నుటలగుటకు కావలసిన శిక్షణ నిం దీయవలయును. బాలభటోద్యమము బాలకునికి ఆత్మగౌరవము, వివక్షణత, విజ్ఞానముల ప్రసాదించుటకు ప్రయత్నించు చేయును. వైద్యస్థాయిగములు గల యువకునికి మనోనిశ్చలతకలన ఎంత లాభమో వివరించుట అవసరము కాదు!

జాతాభివృద్ధికి పనిచేయువారికి సద్వర్తనము కొంత మెరుగు నిచ్చును. సద్వర్తనము కలననే వాడుకలు దేశములు ప్రపంచమున యున్నతస్థానము. వాక్యమిచ్చునచు తమ విజ్ఞానతేజముల లోకమునకు వెదజల్లుచున్నది. అట్టి శిక్షణను బాలభటోద్యమము యువకులకు ప్రసాదించుచుండును. వారిని మాతృదేశభావముల చేయుచుండును.

కావున బాలభటోద్యమము మనదేశమునకి సుదీర్ఘకాలమున ఎంత అవసరమో వ్రాయుట అవసరము. బాలభటోద్యమము కలన ఇతరదేశములు ఉన్నతస్థానము నలంకరించుచున్నది. అటులనే ఈ యోద్యమమువ్వారా మనము సయితము వైకేకచ్చి భారతదేశ విజ్ఞానతేజముల లోకమునకు వెదజల్లుట అత్యవసరము.

ప్రేమనేత్రము.

సంబంధము మొదలియారుగారి నాటకము.

ముసల్మానుల అభిప్రాయము.

మదరాసు ముస్లింలమే ముసల్మాను అంజుమాను కా ర్యదర్శులకు రావుసాహేబు పి సంబంధము మొదలియారు గారి యుత్తరమును వ్రాసిరి.

అయ్యో,

నేను వ్రాసిన "ప్రేమనేత్రము" అను నాటకమునందలి కొన్ని విషయములు ముసల్మానులకు అగ్రహము పుట్టించిన వని న్యాయించియు పత్రికలో ప్రకటించబడిన సమాచారము నా కీరుభ్యనే మిక్కిలి కొందరు తెలియజేసిరి. ఈ విషయమును గురించి నన్ను ప్రశ్నించిన స్థానికవార్తాపత్రిక కొకవారికి నాటకమున నే నెవ్వరుముసల్మానులకు తొందర కలుగజేసి తిని అను విషయము తెలియజేసి దని చెప్పితిని. ఇతరవరులు, ముసల్మాను లెదరైన ఫలూనియో తప్పులను వాగ్రహపరచువాక్యములను వ్రాసితినినాకుమాపుచున్నది. తెలంచుచితిని. ఈవిషయమున వాకాభాగము కలిగి నేనెవ్రాసిన విషయ మేమియో తెలుపగోరుచు కొంతమంది ముసల్మాను స్నేహితులకు వ్రాసితిని. వారు, నాపుస్తకమునందలి 30, 31 పుటలలో వారి వాగ్రహము కలుగజేయు సమయమున్నదని తెలిపిరి. ఈసవాలును చూచివెంటనే నాకంతయు నాశ్వర్యము కలిగినది. 1903 సం॥ నానుండి, దక్షిణహిందూస్థానము, సింహళ ద్వీపములందు నుగుణవిలాసపథకారి (ఈపథకలో ననే కనుచు ముసల్మానులు సమస్తముగా నున్నాడు) చేతను, ఇతర సంఘములవారిచేతను 40, 50 సార్లు నాటకము ప్రదర్శించబడినది. ఈనాటకములకు అనేకమంది ముసల్మానులు వచ్చుచుండిరి. నా నుటప్రాయము, యుద్ధవిధిపంద ప్పమున గన్నుగువారి వనుతులను సయిత మీ నాటకము ప్రదర్శించబడింది. గత 16 సంవత్సరములనుండి నాటకమున ఇతరుల తొందరపెట్టు విషయములు గలవని ఎవరును చెప్పలేదు. 1913 సం॥ నుండి పుస్తకము అచ్చయియున్నది.

ముసల్మానులకు తొందరకలిగించినది చెప్పబడిన విషయము హాస్యరంజక మగు సంభాషణములో నున్నది. ఇట్టి యావిషయము తొందరకలిగించు నని ముసల్మానులు తెలంతురని నమ్మును. ఈ విషయమున ముసల్మాను మిస్ట్రులకుగాని, వారి మతముగాని నేను నిరసించ దలంపలేదని పచ్చజెప్పచున్నాను. అయినచు వారి మనస్సు ఈవిషయమున నెద్దియెడల సాచివారమును తెలుపుచున్నాను. అనేక మంది ముసల్మానులకు మరాఠును గురించి, మరాఠ్కునువారిని గురించి నూచించిన విషయములు చాల తొందరకలిగించుచున్నవని నామిత్రులు చెప్పచున్నందున ఇదియ నూచును త్వరలో ముద్రించబడబోవు రెండవముద్రణముందు తీసివేసెదను.

ఈ నాయుత్తరముకలన మీ మతిముగగాని మనాకుదు వారిని గాని నేను నిందింపలేదని మీ మిస్ట్రులకు తృప్తిపరచునని తెలంచెదను. అవసరమైన ఈ యుత్తరమును పత్రికలలో ప్రకటింపును.

విధేయుడు,
(చేవాలు) పి. సంబంధము.

ఈ యుత్తరమును చదివి ముసల్మాను అంజుమాను గారు సంబంధము గారి సమాధానము తిమ్మ తృప్తిపరచిన దని తిర్మానించిరి.

గుంటూరు, ప్లేజు:—మాపురమాణ్య. ప్లేజు ఇంకను తగ్గలేదు. ఈనెల 13-న తేదికి ప్లేజు తగిలినదాని 222 మంది. వారిలో చనిపోయినవారు 217 మంది. గతరెండు వారములలో 87 మందికి సోకినది. అందు 62 మంది చనిపోయిరి. ప్లేజువ్యాధి పేరాల, చీరాల, పేటపాలెం గ్రామాదులే గాక మంగోపురములో గూడ ప్రాకినది. మా జిల్లా ప్రజలు కఠవునే గాక యాష్టగుణ్ణుల కూడ బాధపడవలసి వచ్చినందులకు దుఃఖించుచున్నాము. గుంటూరు పురమును ఇంతవరకు 5394 మంది ప్లేజు తీకాలు పోయియున్నాయి. (ద.వి.వి.)

TOHFAFROSH WATCH & Co., Dealers in Watches Materials Foods, BHENDI BAZAAR, Post No. 9, BOMBAY. 831) ఈ త్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

తామ్రమయినండిపో, (ధూమపానము)

మేము 9 రోజులలో యెట్టి కఠినమహాప్రణామములైనను, నవిన కుమ్మలైనను, మచ్చలు, దద్దుర, పొడలు మొదలగు కఠినవ్యాధులైనను జీర్ణించి సకలబాధలతో నూడిన శ్రీ వ్యాధు (సుఖవ్యాధు) లయినను పూచీగా నమ్మకముగా బాగుచేయగలము.

తామ్రమయినము

అతిమూత్రమునకు జగత్ ప్రఖ్యాతి నందినది. సాధారణముగా నుండు అన్ని చర్మవ్యాధులకు దివ్యామృతము.

1 బాటిలు 100 మాత్రలు రు. 10, చిన్న బాటిలు రు. 5.

సంజాయిషీ మీద యావతుసంగతులు తెలిసికొని, మా బోషధములను పరికించుడు.

యస్.వి.యస్. రాజు, (357, టంకశాల వీధి,) పోస్టుబాక్సు నెం 61, మదరాసు. (1456 దిన 552 వార్) వైద్యులు. (బాంబి) లక్ష్మీనరసాపురం, అనపర్తి హిస్ట్రీ, గోదావరి జిల్లా.

యుద్ధము!

యుద్ధము!!

ఆయుర్వేదమునకును, అంటుదురోగములకును,

కాని, సీపు

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

(1045)

కలరా, ప్లేగు, కన్పులు, రోగములకు బదుర్పు బోషధములను, నిజకేసినచో నీ కెట్టి భయమున లేక నుర్రీతిముగా నుండగలవు శ్రేష్ఠమైనను, చాతైనవి. కొన్నికొన్ని ప్రదేశములందు 100-కి 100 మంది రక్షింపబడిరి.

Table with 2 columns: Item and Price. Rows include కలరావాయులు పెట్టు 1-కి రు. 0-12-0, ప్లేగు (పెద్దది) 1-12-0, ప్లేగు (చిన్నది) 1-2-0, ఇకొఫ్లయెకొనాయుదుల పెట్టు 1-8-0.

మా ధన్వంతరి లేహ్యము

ఇకొఫ్లయెకొన రోగము కుడిన పిదప గుణము జేయుటకై పుచ్చుకొనవలసి. దట్టి 1-కి తెల రు. 2-8-0

ఇంకను ప్రపంచప్రఖ్యాతిపడిన బోషధముల సేకములు గలవు.

ప్యాకింగుపోటీజిల్లున ప్రత్యేకము. భరఖాస్తు చేసినవారిల కుదిరెనుగ క్యాటలాగు పంపబడును.

ఆయుర్వేదశ్రమం, శు. ఆచార్యన్ వీధి, డి.టి. మదరాసు

ఇండియన్ సివిల్ యుద్ధోగముల

ప్రకటన.

అక్షేపక సభ

నిన్న సాయంత్రము 5.30 గంటలకు గోఖలే భవనమున జరిగిన సభ, ఇండియన్ సివిల్ యుద్ధోగముల ప్రకటనను ఖండించుటకు జరిగెను. భవనమునందు ప్రేక్షకులలో నిండిపోయెను. తదికవై కూర్చున్నవారలలో ఈ క్రిందివారు కొందరు: పి. మాధవరావు, సి. వి. ఇ., ఎస్. కస్తూరంగయ్యంగారు, డి. పి. వాడియూ, పి. రంగస్వామయ్యంగారు, టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలైనవారు, చక్కెర శాస్త్రవేత్త, కే. పి. కేశవమిక్, ఎస్. సత్యమూర్తి, డి. బి. గోవిందరావుమయ్యంగారు.

అధ్యక్షుల ఎన్నిక

కస్తూరంగయ్యంగారు పి. పి. మాధవరావుగారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుచు నిల్లు చెప్పిరి: మాధవరావుగారిని మొదలగు వాగా నెనుచును గణక కేంద్రే వీరిమయము మీలో తెప్పకల్గెనట. వీరిద్దరినీ ఇండియన్ సివిల్ యుద్ధోగములలో నిర్ణయకేంద్రములగా నున్నవారలను చేసి మిక్కిలి గౌరవమును బడసిరి. వీరి ప్రావీణ్యము, మెరుగు, బలోదాగ్యతే సంతోషములకు ముగ్ధులైనాడె, పరిపాలనాచతుర్యములో విస్తారము ఖ్యాతిని సంపాదించిరి. ఇట్టివారు ఈ సభ కధ్యక్షులుగా నుండుటకు మిక్కిలి తగినవారైనందున మన మొప్పుకొనుచున్నాము.

ఇంతయేగాక వీరి నెన్ను కొంటుటకు మరొక కారణము కూడ నున్నది. ప్రస్తుతపు విషయమై రాజకీయ కలహము వీరికి చాల కాలము క్రిందటనే పొడగట్టి నది. ఈ విషయమై వీరు ఢిల్లీ కాంగ్రెస్ విషయమునకు సభలో జొరకొనినందు నుపహాసించిరి. ఈ తీర్మానము మొక్క అభిప్రాయ మిది:—క్రైస్తవంజ్ఞులను నిరంకుశాధికారమును తిసివేసి ప్రజల కధికారము నొసగుట కుద్దేయమయ్యును. కాబట్టి, యాతమును సివిల్ సర్వీస్ యుద్ధోగములను ఇంగ్లండు నుండియే తీసికొనవచ్చుటకు మారు ఇండియాలోనే ఎన్నుకొనవలెను.

కొందరి విముఖతకల్గి ఈ తీర్మానము అంగీకరింప బడక పోయినను, దీనివల్ల మాధవరావుగారు రాజకీయ పక్షపాదము నెల్లడించుచున్నది. అట్టి వారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనుటకు నేన మిక్కిలి కుమారులముతో నున్నాను.

నల్లా గురుస్వామి శేష్టి గారకుంచిరి. పిమ్మట

అధ్యక్షులు

కరతాళకధ్యనులవు మండక ఆనయను స్వీకరించి యుపన్యాసమును చదువుటకు పూర్వ మిట్లు చెప్పిరి: మన మీ దినము చరిత్రపటోపుమయ్యును నే రింతరకు చాల అల్పము చేసియున్నాను. నే నొక గణపన్యాసమును కియానజేసికొని వచ్చితిని. కాని వానిని చదువుటకు పూర్వము కొన్నిమాటలను జెప్పవలసియున్నాను. మనము చరిత్రపటోపుమయ్యును మిక్కిలి యుఖ్యమైనది. మనకు పార్లమెంటువా రొసగు సంస్కరణముల కిది ఆముఖ్యమునంద. ఇందరవగోపన క్లిష్టి అంతరిసింపదననదియు ప్రాముఖ్యము లేనిది యును కాదు. ప్రస్తుతపు ప్రకారము సివిల్ యుద్ధోగముల నెన్నుకొనుటయు, ఈ యుద్ధోగములను మనము పాలించుటయు నిక ముందుకూడ నున్నయెడల ఈ సంస్కరణములను మాత్రము వద్దని మనము పార్లమెంటువారిని కోరవచ్చును. ఈ సంస్కరణముల నిర్వహణ వారి కిష్టము మిక్కిలి బాగు నున్నాము. ఈ ఇండియన్ సివిల్ యుద్ధోగములే యుగములకు యుగమైనయెడల ఈ సంస్కరణములు పరిశీలనలగును. నాకవలయు జిల్లా కాంగ్రెసు సభలోను, నాకవలయు తాలూకా సభలోను, ఈ విషయమై నేను మాట్లాడుముంటిని. చర్చ తమిర భావలతో జరిగెను. సాధారణ ప్రజల కూడ అచర్యుల స్వప్నముగా జోగపరమకొని యుంచెదలెను. ప్రసంగంబిగిరి. వల్లెటూరవారల కూడ చర్చనా సాగునని మిక్కిలి తెలివితేటలతో మాట్లాడిరి. సాధారణ ప్రజలకు గాజుకురుగువారములలో క్రోధిలేవనియు, ఈ ఆందోళనముకు విద్యార్థికులే కారకులనియు నుడివెను ప్రతికూలము అట్టిందలి కొకదానికి వెల్లెనవో మనసాధారణ ప్రజల చక్షుశాసము వెల్లడియయి యుండును.

పిమ్మట ఉపన్యాసమును వాల్మీకి చెప్పిరి:

ఈ సభాసంకల్పములు భావి ప్రభుత్వము మొక్క ఫలితాభ్యుదయను స్పష్టపరచుననిగాము నున్నవి. నిరంకుశాధికారమునుండి స్వేచ్ఛచెందుటకు కడపటిదెబ్బలూని, మన ఆత్మ పరి సభాచర్యులబట్టి చెప్పవచ్చును. నే నీమాటలనుడివప్పకు తటాకున ఆంగ్లో ఇండియనులేదె, ఇంగ్లండుకును, హిందూజాతీయులకును సంబంధము తెగకొట్టదలచిన విప్లవకారుడు, కమ్యూనిస్టు రాల్సి విప్లు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వాని కీ రము లేది, స్వేచ్ఛయను ప్రకాశము త్ర ప్రభుత్వమును స్థాపింపదలచెనని నునువును. హైందవ మేధావుల మీద నేరము మోపుటకును నేను చెప్పవచ్చెడి. హిందువుల యొక్క గాజుకత్తి గాన మెరిసి. పాశ్చాత్యులు విరౌక చేదాములు ఈ తప్పును విభావముచే కనుగొనలేకట్టి గాన మునురాజుకత్తి వీరికెటకు. మేము ఆంగ్లదేశముతో త్రాపు చేసికొను నట్లేము లేదు. ఆంగ్లదేశ మేధర్యులను నిలబడినదో మేము తెలిసికొంటిమి అక్షేపకేంద్రే ప్రాపు తలపలేదు. హిందూజాతీయు, హిందువుల యభివృద్ధికి జేయవలసిన పరిపాలించవలయునని కోరుచున్నాను బ్రిటిషు జట్టి చేరగాండ్రయొక్క లాభము కనుగాదు. సివిలు సర్వీసు వారి మాటలవారి కార్యకర్తలు, సంస్కరణ విధానములో వారి స్థితి మొదలగు విషయము లాలోచనలూ ఉండగల, పార్లమెంటు వారి విషయమును స్థిరపరచవలసి యున్నప్పుడు, రాజకీయనిగాని సివిలు సర్వీసువారి (రాకర్) మాటలను లెచ్చుటకు తొందర ఎందుకు? వాటికి అధికారము గలదా! రాజకీయనిగాని యుపన్యాసములని కొన్ని భాగముల నాజేపించుటకు మనమందరము నేను సహజకేమైనాము. హిందూజాతీయలు సర్వీసువారందోరనముచే జేకమున ప్రభాభిప్రాయముల నల్లకల్లులము చేసిరి. రాజకీయనిగాని గాని ఉపన్యాసము విప్లవము కలిగించినది. ఈ కార్యములలో రాజ. పరిధి జరుగి మొదలెని "మదరాసు మెము" పత్రిక యొక్క ప్రమాదనచయలకు ఒప్పుకొనుట. ఇట్టివర్ష తప్పక హిందూజాతీయులకు వచ్చునామకము. రాజకీయనిగాని హిందూజాతీయవర్షములకు వడకేరలకు లాభముకచ్చుటకు విషయ ఇవివరకే విషయము అతముకమును కలిగించినది. సివిలు సర్వీసు యుద్ధోగములకు సరియగు గారకము చూపవచ్చుటచే, ఈ నూతనపరిపాలనావిధానము సఫలమైన దనుటకు యుఖ్య నిదర్శనమని రాజకీయనిగాని నునువులకు, సివిలు సర్వీసు వారి ఆందోళనము తెగగలదు గాని ఆ పరిపాలనావిధానమును గూర్చి మనకు గల నయ్యకము పూర్తిగా అంతరించును. అట్టి విధానమును బడయుట వాంఛనీయమయినందున మిక్కిలి కూడ మనకు కలగకతప్పదు. సివిలు సర్వీసువారి మందలిం చుటకు బదులు వారికి రాజకీయనిగాని లాగుటలను మొత్తముమీద సివిలు సర్వీసు మొక్క ముద్దేయులకు నాకనకరము రాలిం బిల్లులకు వచ్చుదలతో కా సనములు క చేయుటలేక, ఇవియు ప్రభాభిప్రాయము, ప్రభుత్వమును వ్యతిరేకించెదలెను. నైతికబలమైనను, ప్రభాభిప్రాయము మధ్యకును లేనిది ఏ ప్రభుత్వమైనను విశేష కాలము నిలువదు. ఇట్టివివర్షక లింకలకు చాల వినియున్నాము. భావి కాలపు సివిలు సర్వీసు ప్రభుత్వము విషయములో మీ మాంచలేవని అనుగవచ్చును? భాభ్యతా మతి ప్రభుత్వము జరుగెందుటకు ప్రారంభించవలయునని కోరవచ్చెను, సివిలు సర్వీసు పూర్తిగా మార్పుచేయవలసినదని నా దృఢభావము. జపానుజాతీయన సమురే ఆను పరిపాలనాతంత్రవారు ప్రత్యేక అధికారమును కలిగి యుండిరి. ప్రజలనందరిని వీరించి బానిసలుగా చేసిరి. అట్టి సరుకును, తనగ్గమును చక్కజేసికొనబోయిన, జాత్రైక తకు విషయము నెనుగుచున్నప్పుడు తొలగింపక పోయినను జపానువారియొక్క వ్యక్తిత్వము, స్వేచ్ఛకొలువని కనుగొని వారి ప్రత్యేక అధికారములకు విసర్జించిరి. ప్రజలకు విద్యగరపిరి. ప్రజలకు ప్రభుత్వములో అధికారము నిచ్చిరి. హిందువులలో ఏకరగతివారైనను రాజులైనను, నవాబులైనను, రైతులైనను, మిగిలినవారలైనను నేర్యగాండ్రేనను, హిందువులు, మహమ్మదీయులు, పాంథిలు, హైందవ క్రైష్టి యులైనను, వీరివిషయములలో సివిలు సర్వీసు జాతిమత్సరము తో నున్నది. ప్రత్యేకాధికారములను అనుభవించుచున్నారు. నేనుమలను గావించినప్పుడు ప్రత్యేక విచారణకు న్యాయవల్లములూ చేసిరి. అధికార ఉద్యోగములన్నియు వారకే కలవు. నుమారె ప్రభుత్వమువారి రీతి, సివిలు సర్వీసువారు నడచినచో, భావములరీతి నడువలేదు. వారి విధానము ప్రకారము రాజ్యాంగ అధికారము సివిలు సర్వీసువారిలో నుండును గాన

ప్రస్తుతపు ప్రభుత్వము చక్కచేయుటకు సాధ్యము గాదు. యూరోపియనులు హిందూజాతీ ప్రభుత్వాధికారములూ నుండగోరక, స్టెబ్బుటూరి ఇండెనులు కాకలేను. ఫలానా దినము నుండి సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగములకు హిందూజాతీయు నుండియే ఎన్నికొనెదమను ప్రకటన గావించవలెను. ప్రభుత్వమువారు వీరికి ఇచ్చుట సివిలు సర్వీసువారి ప్రత్యేక జీతములు, బర్షములు, పెన్షనులు, సెలవులు, ప్రత్యేక అధికారములను ఇచ్చుటకు గారంటీ చేయవలయును. అట్టి నిర్ణయభిప్రాయ మిచ్చిన హిందూజాతీయ ప్రజల మనములు కాంక్షింపవచ్చును. ఈ ప్రకారము జనగణివో హిందూజాతీయవల భాభ్యతా మతి ప్రభుత్వము నిచ్చెనని ఆగస్టు 20-వ తేదీ వాటి ప్రకటనను భంగపరచుటకు, ప్రత్యక్ష, పరోక్ష ప్రయత్నములు గావించవచ్చుటకు, కుట్రలు బయలుదేరుటకు, తావు ఇచ్చుట అగుచున్నది.

డి. బి. గోవిందరావురయ్యగారు.

ఈ తీర్మానము నుపహాసించి:— ఈ సభవారు సంస్కరణ ప్రకారము పాడుచేయుటకు సివిల్ యుద్ధోగము చేయుచు ఆందోళనము నాజేపించుచు అట్టి ఆందోళనము భాభ్యతా మతి ప్రభుత్వమునకు భంగము కలిగించునని నూచించుచు, ఇట్టి ఆందోళనమునల్ల సంస్కరణములకు భంగము కలగకుండ జాగ్రత్త తీసికొనలేనని నిర్ధారణగా నూచించుచున్నాను.

ఈ సందర్భమున వీరిల్లు నుడివిరి: దొరతనమువారి ఆగస్టు 20-వ తేదీ ప్రకటనకు వ్యతిరేకముగా ఇండియన్ సివిల్ యుద్ధోగము సంపదించినను, సంస్కరణముల నెరించినను తమ కనయానమును కలిగించెట్లు భావించెవరు మాంటాగు చెప్పుకోవలసిన ప్రకారమును (నానుబియున్నది. నేను సంబంధించిన కాఖలో నున్న యుద్ధోగులందరము నూతన సంస్కరణములను జరుగదముగ కొనసాగించుటకు తమ భారతీయ స్నేహితులకు తోడ్పడుచునని నమ్ముచున్నానని ఇండియా దొరతనపు కార్యనిర్వాహకసభ్యు లొకరు చెప్పివారు. అట్టి సహాయములకు మారు, ప్రతిపాదన చున్నయులు జరుగుచున్నవి. సివిల్ సర్వీస్ యుద్ధోగులను మనము కృతజ్ఞులమై యున్నాము. వారు మనకొసరించిన సేవ మన మొప్పుకొనుచున్నాము. వారి కాకచక్రమును నేర్చును మన మొప్పుకొనుచున్నాము. ముందొరతన మనగా, అట్టి ప్రజలజేయమును గాపాడుటే కాదు. దొరతనము స్థిరపరచుటకు ఇదియే యాధారములు. అన్ని జాతులలోను తగిన స్థానము సంపాదించలేనక్కయెడల దొరతనమువారు చేయవలసిన పను లింకను అనేకములున్నవి ప్రజలనేర్చు భవనము విద్యయును వారభివృద్ధి చేయవలెను. మనకు తగిన వస్తుసంపద యుండియు, వాగరికత గల వార మెయిండియు న్యాయ బదులమై యుండియు కూడ విద్యలోను, పరిశ్రమలోను మిక్కిలి హీనస్థితిలో నున్నాము. 150 సంవత్సరములనుండియను బ్రిటిషు పరిపాలనలోనుండియు మనము మునుపటికన్న ముందకలలో లేము. ఇందుకు కారకు లీ యధికారకర్త ప్రమాఖులే. మన చక్రకర్తి గారు జేయు యుగరాజుగా నుండినపుడు సెల విచ్చినటులు 'సామధూరి లేకపోవుట'యే యిందుకు కారణము. మనము నల్లరంగులవార మైనను, ఆసియాఖండములో జన్మించినవార మయినను, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో నున్న వాగరికతగల-జాతులలో సమామైన స్థలము నాకమిండుటకు తగిన సదుపాయము మనకు గలవు. ఈ యధికారకర్త ఇండియా ప్రజల చాచక్యమును, ఆకుతకు, ఓర్వీ గుర్తించి నవో మన మిట్టి సస్థితిలో నుండక పోయెము. మనము వారికి జాత్రువున్న కృతజ్ఞత ప్రకారము వారు ను నీ విషయ మై నడచుకొనిన యెడల వాగుండును. చాలయంది ఆంగ్లేయులు మనవిషయమై యుత్సాహపరులై యుండెద రని నే నన్నులాలను. కాని మేకాలె ప్రభువు మొదలైనవారి యభిప్రాయముల ప్రకారము వీరు సుచరించెద గాక! గినిల్ సిర్వీసు యుద్ధోగు లిల్లు (పవర్తించెదరని నేను నమ్ము యుండలేను.

మా॥ యాకులు మాసేను గారు.

తీర్మానము ననుసరించుచు సివిల్ సర్వీసు యుద్ధోగములకు వంద ప్రకటనను ఖండించి ప్రస్తుతము ఈ యుద్ధోగులకు మన మేమియు చేయజాలకున్నామనియు, క్రొత్త సంస్కరణముల ప్రకారము దొరతనము వచ్చినప్పుడు మనము వారి జేమిచేయగలమోవారికి తెలియగలగుననియు మనకు సంపూర్ణ స్వరాజ్యమును రావందుటకు సివిల్ సర్వీసు

స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్,
బ్రాంచి: మధుర. కంజీవరం.

కావలెను.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయమునకు ఇంగ్లీషు తెలుగు భాషలు బాగుగా తెలిసిన గుమాస్తాలు కావలెను. వలయువా రీ దిగువ విలాసమునకు దరిభాస్తులను పంపవలెను.

మేనేజరు

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము,
బాప్తుబాప్తు 212, చెన్నపట్టణము.

ఆంధ్ర పత్రిక

1919-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 15-వ తేది

శనివారము.

కాతెట్టు విల్లులు:

యూరపియను సంఘము.

అవసరాధికారపు చట్టము మూడు వత్సరములు మాత్ర మములులో నుండునని చెప్పినంత మాత్రమున, భారతీయు లెవరును సంతృప్తి చెందలేదు. మితవాదుల సంఘ మగు వంగదేశ హైదరాబాద్ విప్లవములలో యాజమాన్యమున జరిగిన బహిరంగదళము గాన, తాత్కాలిక శాసనముగ వైసను వీటి నంగీకరింపగూడదని, తీర్మానింపబడియుండును. ఇట్టి తీర్మానములే చురుకైన గావించబడెను. తాత్కాలిక యువసంతమాత్రములే గలగు ప్రయోజన మేమి? తాత్కాలిక శాసనములు, శాశ్వతముగ నుండుట ప్రజల కనుభవైక వేద్యమే. రాజద్రోహభయ శాసనము ప్రధమమున మూడు వత్సరముల కాలపరిమితితో గావించబడినను, పిమ్మట శాశ్వతముగ నెలకొల్పబడెను. ముద్రాముద్రణ శాసనమును తాత్కాలిక శాసనము గావించు డని, ప్రజాప్రతినిధులు శాసన నిర్మాణసభలో గోరిరి. ప్రభుత్వమువారికి కొడబడకపోయినను, వారావత్రికలు పిల్లలై పూర్వము ప్రాప్తాహమును మానివైచిన పిమ్మట దీసివై చెదమని పలికిరి. పిమ్మట నట్టి వ్రాతలు సమసిపోయినను, శాసనము మాత్రము యాధానితీయంజే యున్నది. నిర్బంధ శాసన మొకటి గావించిన పిమ్మట దానిని దీసివైచుట దుస్సరమగును. నిర్బంధ శాసనములవలన, నేరములు చూపుచున్నారో, ఇట్టి శాసనములు లేకున్నయెడల నేరములు మరల తలయెత్తువని, అధికార ప్రయలు చేయుచుండుట. నేరములు సమయించో, నిర్బంధము లింకను సభికమయినగాని, స్థితి చట్టమునందే జరుగుచుండును. ఎటులజరిగినను నిర్బంధ శాసనావశ్యకత ప్రతిపాదించ బడుచునే, యుండును. ఛైన్యపుష్క ప్రభుత్వము వారు తాత్కాలిక శాసనము గావించబడినను, వారి తరువాత యువోగకదవి నధిష్టించెడి రాజప్రతినిధిగారి వాగ్దానమును మన్నించెద రని నిశ్చయముగ నూహించ వీలుపడదు. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములకు శంగము కలుగునపుడు, మూడు వత్సరములకాలము సామాన్యమయినది గాదు. ఇంతకాలము ప్రజలు తమ స్వాతంత్ర్యమును గోల్పోవుట కష్టసాధ్యము. బెనర్జీ మొదలగు వారు కులు తాత్కాలిక శాసనము గావించ ప్రభుత్వము వారు తలపెట్టినందులకు, తమ యానందాతిశయమును గనబడిరి గాని, ప్రజలలో నట్టి భావము ప్రబలజాలదు. ఇట్టి నిర్బంధ శాసనములకు దేశపు

చట్టములలో స్థానములేకుండుటకై తగిన ప్రయత్నముల గావించుట ప్రతిభారతీయుని విధియే యున్నది. కరిస్టియన్ లిటులుండ, యూరపియనుసామునా రీ శాసనమును తాత్కాలికముగ జేయుట కయినను సమ్మతించక, తమ యసమ్మతి దెలుపుట ఆ సంఘపు సాంప్రదాయముల కనుగుణ్యముగ నే యున్నది. కాని, వీరుచూపిన భారణములు మాత్రము మిగిల పరిహాసాస్పదములుగ నున్నవి. ఇట్టి శాసనములవలన అరాజకత్వములు దగ్గుచో, శాసనమును తిరిగి గావించుట కవసరము లేదని, ప్రజలు వాదించురట. రోగికి జాడ్యము నిన్ను శించిన పిమ్మట గూడ, వీరు ముందుల గ్రుక్కుచునే యుండురు గాబోలు! వీరి కింకొక భయము గూడ గలదు. క్రొత్త శాసనపథాలు ప్రజాప్రతినిధిసభలకుచో, నిట్టి నిర్బంధ శాసనముల గావించుట కసలే వలనుపడదని, వీరు వగచుచున్నారు. వీరి విలాసము దయానీయముగ నున్నది. కాని, మాంటాగూ విధాన మెట్టి మార్పుజెందకనే హిందూదేశము నకు సంప్రాప్తించుచో, ఇండియా ప్రభుత్వమునం దెట్టి భేద ముండనేరదు. అధికారవర్గపు దుర్గము సురక్షితముగనే యుండును గాన, యూరపియను సంఘమువారు దిగులు జెంద నవసరము లేదు. ప్రజల కొక వేళ స్వపరిపాలన మే తెంచుచోవారు నిర్బంధ శాసనముల గావించినకొనలే రని కనికరించి కాబోలు, అట్టి ప్రపాదము విపుడే యును గాని, మని యూరపియనుసంఘమువారు గోరుట నిగుట మెచ్చదగియున్నది! తాత్కాలిక శాసనము గావించుచో, శాసనమును తిరిగి ప్రవేశ పెట్టునపుడెల్లడు దేశమున లేనిపోని వాగ్వివాదములు భాషా ప్రేమమును ప్రబలు నని, వీరు విచారించుచున్నారు. కాని, శాసనము శాశ్వతముగ నెలకొల్పబడినను, యిట్టి శాసనము కొంతకాలమునకు ప్రయోజనరహితమై నూతన నిర్బంధముల యవసరమును తేలువరచుచుండును. అట్టి సమస్యములందెల్లను, వాగ్వివాదము, భాషాప్రేమము, ప్రబలకదప్పవు. ప్రజల దృఢాభిప్రాయము ననుసరించి, ప్రభుత్వమువారు మూడువత్సరముల కాలపరిమితి కంగీకరించినను, యూరపియను సంఘమువారి కింకొక రహస్యమును వాకి దెలుపుచున్నారు. గణన జేమవలసిన ప్రజాభిప్రాయముమాత్రము, రాత్రియు బిల్లులకు వ్యతిరేకముగ లేదని. ఈ రహస్యమును యూరపియను సంఘమువారి చెవులలో నెవరూదిరో తెలియదు. వీరి యూహ ప్రకారము, ప్రజాప్రతినిధుల యభిప్రాయము గలస్వామ్యము గాదు. మరొప్పు దీయ ప్రతినిధుల యభిప్రాయము గలస్వామ్యము గానేరదు. జమిందారు, భూస్వాముల ప్రతినిధుల యభిప్రాయ మెచ్చదగినదిగాదు. మితవాద నభ్యుల యభిప్రాయమున కెట్టి నిలువయులేదు. దేశములో జరిగిన వివిధసభల యభిప్రాయ మంతయు, కొరమాలినదే. రాత్రియుబిల్లుల నామోదింపుచు వెలువడిన ప్రజాభిప్రాయ మేదిగలదు? అట్టి యభిప్రాయ మింతవర కెట్టి సభలలోను వెలువడలేదు. ప్రతికలలో లహిరంగము గాలేను. ఒక దేశ యూరపియను సంఘమువారే, నోరెటుగని ప్రజాసామాన్యమునకు సరియగు ప్రతినిధు లేమో! అయినను, గావచ్చును. దేశమునం దంతటను బయలు వెడలిన నసమ్మతి తీర్మానములవలన ప్రయోజనము గలుగలేదు గావున, యూరపియను సంఘము వారి నిరూపణయే సత్యము గావలయును! యూరపియను సంఘమువారు తమ మానసమును దాచక, వెలిబుచ్చినందులకు వందనార్హులు.

సంస్కరణము లేమాత్రమును ఫలింపకుండుట యు, నిర్బంధములు భేష్షగ కొనసాగుటయు, వీరి ముఖ్యశయము. ప్రజల దృఢనిశ్చయమే, దేశము నీ సందిగ్ధస్థితినుండి గాపాడగలదు. తమ కోర్కెలకు భిన్నముగ వర్తించబడదని, ప్రతినిధుల కన్ని భాగముల నుండియు, సందేశముల సంపాదించుటకు నెట్టి సర్దుతుల సవలంబించుటకయినను, వెనుదీనుక, దేశము నీ నూతనోపద్రవమునుండి రక్షించుటకు ప్రజలు నిరంతర కృషి నలువ ప్రార్థితులు. మదరాసు శాసననిర్మాణసభ
శాసన నిర్మాణ సభా కార్యక్రమము నిన్నటితో ముగిసింది. ఈసభయందు గమనించదగిన విశేషాంశము లెవ్వియును లేవు. బడ్జెట్టుచర్చ మార్చినెలలో గావించబడుటకుబదులు, ఫిబ్రవరి నెలలోనే గావించబడినను, ప్రజాప్రతినిధుల నూచనలు ఆచారానుగుణ్యముగ సరకుజేయుబడలేదు. రెండు బిల్లులు చర్చించబడినవి. మొక్కల యొక్కయు, వృక్షముల యొక్కయు తెగుళ్లను చీడలను మాన్పుట అత్యవసర మని ఎల్ల రంగీకరించెదరు. ఇందుకొరకై శాసనము గావించుట లాభకరమే. కాని, శాసనమునం దధికారులకు నిరంకుశాధికార మొనగబడినది. చీడ మొక్కలను దీసివేయవలయు నని, భూస్వామి, నెనరి వయినను వీ రాజ్ఞాపించవచ్చును. ఇట్టి యాజ్ఞను చెల్లించక బోయినయెడల, ఆతడు శిక్షాస్తుడగును. ఏ భూమి యందైనను, ఇకాన్వైక్తర్లు స్వయముగ ప్రవేశించి తనిఖీ జేయవచ్చును. చీడ మొక్కలను దీసివేయించవచ్చును. ఆ వ్యయము వలనను భూస్వామి యిచ్చుకొనవలసియుండును. అధికారుల నిరంకుశత్వమును కొంతవరకు దగ్గించి, బీదవారలపై నిట్టి వ్యయభారమును మోపకుండుటకు కలెక్టరునకు విచక్షణ యుండవలెనని, ప్రజాప్రతినిధు లెంత దూరమో వాదించిరి గాని, లాభములేకబోయెను. గవర్నరుగారి కాప్టింగు ఫౌంటుతో, నీ తీర్మాన మామోదిత మయ్యెను. మద్రాసు మ్యునిసిపలు బిల్లు స్థానికస్వపరిపాలమును పెంపొందింపజాలదని, డాక్టరు నాయరుగారు గూడ సంగీకరింప వలసివచ్చెను. అందలి ముఖ్యవిషయములను మొన్నటి దిన చర్చించితిమి. కార్పొరేషనువారి బాధ్యతలు హెచ్చినవి. వారి కేటించెడి రాబడి దానితో బాటుగ హెచ్చుటకు మారుగ, నింకను దగ్గినది. ఇక, కమీషనరుగారి అధికార మతిశయించబడుటచే, అధ్యక్షుడవని నాడు మాత్రావశిష్ట మగుచున్నది. ఇందుచే, స్థానికస్వపరిపాలనము విజృంభించుటకు మొదలు టీకాత జూరగలదు. అనేక ముఖ్యవిషయములలో విచక్షణాధికార మంతయు కమీషనరుక కొనగబడినది. దానిని, స్థాయిసంఘమువారి కొనగ మిది, ప్రజాప్రతినిధుల సవరణల ప్రతిపాదించిరి గాని లాభము గలుగకబోయెను. మ్యునిసిపలు చట్టముల యతిక్రమణమునకై విధించబడెడి చట్టముగూడ, కార్పొరేషనువారికి జేరగూడదని, అడ్డకేటు జనరలుగారు వాదించ సాహసించిరి. గా|| రాజగోపాలాచార్యులుగారు మాత్రము, రంగాచార్యులుగారి సవరణ సంగీకరించుచు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సవరణను వ్యతిరేకించెడి యాపాయము గలదనియు, ఆ యాపాయమునకు లోబడి యీ తీర్మానము గావించవలె ననియు, సభ్యులను వారిందిరి. తుట్టతుదకు, గవర్నరుగారు, గా|| రాజగోపాలాచార్యుల గారును, అడ్డకేట జనరలుగారును తీసికొనిన శ్రద్ధను కొనియాడు

పుణ్యము చూపిన విచక్షణమునకు వారికి వందనముల నర్పించిరి. రాజగోపాలాచార్యులు గారు, సెల్వకుమిటి సభ్యులను ప్రశంసించిరి. అంతటితో ఫిబ్రవరి సభ ముగిసెను. కాని యీ శాసనము పాఠం నెవరిని సంతృప్తి పరుచుజాలదు. నాయకు గారు సూచించినట్లు, నూతన శాసననిర్మాణసభలు బయలుదేరినపుడు, స్థానిక స్వపరిపాలనమును పెంపొందించే క్రొత్త చట్టమును ప్రజాప్రతినిధులు గావించవలసియుండును.

విశాఖపట్టణపు వైద్యపాఠశాల

వైద్యపాఠశాలల 1917-18-వ సంవత్సరపు నివేదిక మిపుడు ప్రచురింపబడినది. విశాఖపట్టణపు వైద్యపాఠశాలలో బోధన మిదివర కంతత్వప్రీతి కరముగ నుండెడిది గాదు. ఉపాధ్యాయులకు తగిన జీతములు అలవెన్సుల నొసగలేదు. యిందులకు మూలకారణము. అలవెన్సు లిపుడు బాగుగ జేర్చు గావించబడినది. ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య గూడ హెచ్చయ్యెను. ఇందుమూలమున, ఉపాధ్యాయులు తగిన ప్రతిభ వహించెదరని యూహించవచ్చును. 1918-వ సంవత్సరము మార్చి నెలలో జరిగిన పరీక్ష ఫలితములు సంతృప్తి కరములుగ నున్నవి. అంత్యవత్సరము, మూడవ వత్సరము, రెండవవత్సరము, మొదటివత్సరపు, పరీక్షలకు వెడలి జయముగాంచినవారి సంఖ్య వరుసగా 100-కి 88.88, 96.00, 94.14, 93.27 వంతునందుడెను. విద్యార్థులకు తగిన వ్యాయామ ప్రదేశము లేకుండుట శోచనీయము. ఇందుకై ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటుల నిచ్చిన గాని, విద్యార్థుల శరీరస్థావము చక్కబడ నేరదు. భాషాగారమునందు 452 గ్రంథములు గలవు. క్రొత్తపు స్థలము లింక సమకూర్చబడుచున్నట్లు నివేదికము చెలుపుచున్నది. వైద్యపాఠశాల విద్యార్థుల లంకేకుల నాకర్షించుచున్నది. కాని, చాలినంతభవనము మాత్రము లేకున్నది. ఇబ్బందీయేలుక్లాసులో చదివే విద్యార్థులను మాత్రమే పాఠశాలలో చేర్చుకొనుట యుక్తమని, రావుబహదూరు చంద్రశేఖర మొదలియ్యారుగాని వ్రాయుచున్నారు. స్కూలు ఫైన్లలో జయమొందిన విద్యార్థులను పాఠశాలలో విరివిగ దీసికొనకుండుటచే, నెవరినకు నిరుత్సాహము గలుగకమాను. విద్యార్థుల కింకను తగిన సౌకర్యములగలిగించుట భావ్యము. మొదలియ్యారు గారినూచన, ఆంధ్రవిద్యార్థులకు లేవిపోవి కష్టముల గలిగించి తీరును. ప్రభుత్వమువారి మూలక సంగీకరింపవల డని గోరుచున్నారము. వైద్యవిద్యలో, సాహిత్యవిద్య ప్రమాణము గూర్చి సంతోషముదల జూప నక్కరముండదు. పాఠశాల సంతృప్తికరముగ పనిజేయుచు, విద్యార్థుల నాకర్షించుచున్నది గాని, స్థలాభావముచే, వారి యుపయోగము దగ్గుచున్నది. ఈ పాఠశాలను త్వరలో కళాశాలగ గావించిన గాని, ఆంధ్రవిద్యార్థుల కొరతను దీరజాలవు. ఈవిషయమే గాని పేంకలపతిరాజుగారి తీర్మానము ఫలప్రదము గాలేదు. కాని, ఆంధ్రులీ విషయమును ప్రభుత్వమువారి దృష్టి కెప్పటికప్పుడు చేర్చుచునే యుండవలయును.

వి. పి. మాధవ రావుగారి యువశ్యాసము.

సివిలుసర్వీసువారి విజ్ఞానముగూర్చి, వి. పి. మాధవరావుగారు నిన్నటిదిని మిచ్చిన యువశ్యాసము, ప్రజాభిప్రాయమును ఖండితముగ చెలిపినది. సివిలుసర్వీసువారి యధికారమే యుక్తముండును కొనసాగుచో, సంస్కరణములకర్త లేదని, పార్లమెంటు సభకు దొరుకవచ్చునని, వీరు సుడివిరి. ఫలప్రదముగాని సంస్కరణములతో నిను మంతయు లాభముండనేరదు. హిందూదేశము

నామమాత్రావశిష్టముగ సంస్కరణముల గోరుట లేదు. సంస్కరణ విధానము, దేశములో చర్చింపబడుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయములు దొరుకబడుచున్నవి. సంస్కరణ విధానము పార్లమెంటులో నెట్టి మార్పుల జేయునో తెలియదు. ఇట్టి తరుణమునందు రాజప్రతినిధిగారు సివిలు సర్వీసువారి కథయ మొనగుట కేమి యవసరము గలిగినదని, మాధవరావుగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. ఇది సక్రమపద్ధతిగానని, వీరు చెబుచున్నారు. సివిలుసర్వీసు విజ్ఞానమువలన కలవరము జేరిన భారతీయుల మానసికము రాజప్రతినిధిగారి యువశ్యాసమువలన మరింత బాగులత జేరినది. సివిలుసర్వీసువారి కింకను దేశ సేవకులుగ కృషిసలువవలసి యుండును గాని, దేశ యజమానులుగ గాను, సివిలుసర్వీసువారి ప్రతిత్తుములవలన, 20 ఆగస్టు ప్రకటనను ఫుల్ హిత్తు గుచున్నదని, మాధవరావుగారు వక్కాణించిరి. వాడియ్యారు సూచించినట్లు, మాంటాగు నివేదికము, రాజప్రతినిధిగారి యువశ్యాసమునకు భిన్నముగనున్నది ఆంగ్లదేశాధికారులు, సరియగుసభయ మొసగనిచో, సంస్కరణముల గూర్చి ప్రజలలో గలిగెడి యాశాభాగ మమితముగా నుండక తప్పదు.

యుద్ధవిరానుపు షరతులు

యుద్ధవిరానుపు కాలమును కొలదికనముల వరకే పొచ్చింది. యుద్ధము ముగిసినది. ఈ యుద్ధ సందర్భముల నన్నిటిని జర్మనులు జరుకుకబోయినచో, విరానుకాలము మొదలనే యుద్ధము గును. కొలదికాలములోనే, సంద్ధి ముగియువరకును కొనసాగవలసికవిరానుపు షరతులు ప్రత్యేకముగ తమూరుజేయుటకు చున్నది. గడువు పొచ్చిపబడిన కొలదియు, షరతులు కఠినముగ నుండకమానవు. జర్మనుల రైలుల నముగియు, యుద్ధమును తిరిగి ప్రారంభింపకుండ నాలుకవరకుటయే, మిత్రముడలి ముఖ్యదేశము. క్రొత్త షరతులలో, జర్మను సైనికులను నడలివేయు విషయము గూడ నిమిషియుండును ఈ షరతులకు లోబడి జర్మనులు యుద్ధవిరానుపు షరతులను కొనసాగించిన సంతసమే. అటుల గాక, ఎల్లప్పుడు తత్వమువారు తిరుగ బాటుజూపుచో, తిరిగి సంక్షోభముదయింపవచ్చును. అంతటితో జర్మనుల వివాళము సంపూర్ణము, వారికి తిరిగి బల హింసకును నిశ్చయము. జర్మను రైలుల నిశ్చయించినచు, మిత్రముడలివాని జర్మనుల సడలుటకు సంసిద్ధులయు యున్నారనుట కెంతమాత్రము సందియము లేదు.

దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులు.

హిందూదేశమునను స్వరీతికాలన మేతెంచువరకు, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల కడగండ్లు మానజాలవు. బ్రాహ్మణులు, కేపురాష్ట్రము, నెలూలు దేశముల భారతీయు లొక సభ గావించి, భారతీయులను బాధించెడి అక్రమశాసనముల తొలగించి, దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయు లొక రాష్ట్రమునుండి మరియొక రాష్ట్రమునకు వెడలగూడ దను నిషేధమును తొలగించవలయునని, తీర్మానముల గావించిరి. లండనులో జరిగెడి కాంగ్రెసు సభకు వెడలి, స్వపరిపాలనాశయమునకు ప్రోద్బల మొసగ నిశ్చయించి, దక్షిణాఫ్రికా యూనియనువారు తమ కఠినశాసనములను రద్దుజేసినగాని, జర్మను నైర్వతి ఆఫ్రికా దేశమును విరివరము జేయగూడదని తీర్మానించిరి. ప్రపంచమునం దన్ని భాగములందును, భారతీయులలో నూతన ప్రభోధ ముదయించుట, వారి భావ్యభివృద్ధికి శుభసూచకము.

నూతన ప్రభుత్వనియామకములు

పి. ఆర్. దానుగూరు పాట్నా హైకోర్టు జడ్జిగ నియామింపబడిరి. పి. ఆర్. దానుగూరు వంగదేశనాయకు డగు సి. ఆర్. దానుగారి సోదరులు. వీరు సుప్రసిద్ధులగు న్యాయనాయకులయేగాక, బీహారు రాష్ట్రమునందు రాజకీయ నాయకులై కృషిసలుపుచున్నారు. ప్రజాహిత జీవనమునకు వీరి నియామకము మిగుల నష్టదాయకమయినను, హైకోర్టునకు వన్నెచెచ్చునటులకు సందియము లేదు. వో ఆఫ్ ఇమామగారు బీహారు ప్రభుత్వమునకు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగ నియమింపబడుటయు సమంజసముగ నున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక శాఖయందు సభ్యులుగ నుండి వీరు పేర్కొన గాంచియుండిరి.

స్థానిక వార్తలు

ఒక క్యాలండరు:— గుంటూరు జిల్లా పొరూరు గ్రామములోని పి. సి. వి. ఆకు క్రిందపేసారి క్యాలండరు మాత్రావ్యాపకము చేసినది. ఇంకో నామిణి నుండకద్రవితి తిలపింపబడియున్నది.

గ్రంథస్వీకారము:— కృష్ణ పాఠశాల కార్యకర్తలు నూతన ఆడిషన్ల మూలక చక్ర మాత్రావ్యాపకము చేసినది. ఈ గ్రంథము వై మా అభిప్రాయమును నుండు తెలియబరచెదము.

జింగోలులో గతవారమునందు జేరిన వ్యాపారమును జూచి, జింగోలు భవనములో ఇక్కడనుండు వైద్యులను, ప్రత్యేకము కొన్ని వైద్య కేసులు పోషకు తూర్పుభాగమున జరుగుచున్నది.

వివేకబ్రాహ్మణులు:— కేరళ ప్రభుత్వ వివేకబ్రాహ్మణులు గారు మదనాచార్యుల కేరళ సోదరవార మునయు కలకత్తా మొయిబబడిలో నచ్చెదరు. 18-వ తేదీ మంగళవారమునండి 22-వ తేదీ శనివారమునకు ఆరవినది ఉపవ్యాసము లిట్లు.

ప్రపంచ స్వబుద్ధి పురస్కారముల సభ:— సభవారి యాజమాన్యముక్రింద వరవాడు త్రివిధపురస్కారములది 58 నెంబరు గృహమున ఎం. ఆర్. జంబునాథులు గారు “వివాహము”ను గురించి యువస్వసింతును. స్వామి మంగళానంద గారు సభాధిపత్యమును వహింతురు.

శ్రీసంగీతశాల - నందనాను చరిత్ర:— శ్రీమతి సురస్వతిబాయిగారు వాణ్ణిపురు ఆస్థానమున విశిష్ట గోష్ఠిలో (వై. ఎం. వి. ఎ) లో కేపు 16-వ తేదీ ఆరవనను సాయంకాలము గం 4-15 లకు నందనాను చక్రమును వాణ్ణి వాడకథాకాలక్షేప మొనరించెదరు.

వాతీను బోధనాధ్యక్షర కళాశాల:— గోల్కొండ పురము నుండి వాతీను గారి మొదలండి నిర్మాణ మార్పులు ప్రత్యేకముగా నిచ్చుచేతి వచ్చి నిల్చి వాతీనుబోధనాధ్యక్షర కళాశాలకు చేరినది. కళాశాలయందు నిర్మాణము గడచుచున్న కేసులను ప్రాధికార అంధేన గారి మొదలండి విని నున్నది జేరినది. కళాశాల విద్యార్థుల ప్రత్యేకము ప్రయోగించుటకును మరకల్లికి కేపు మరకలమునకు వెల్లి కొంతకాల మచ్చుట నుండును. ప్రాధికార బాధాపక్షి త్రివిధముల గల విద్యార్థులమెట్ల ఉదవల్లికి జేర్చును.

వై. ఎం. వి. ఎ. వార్షిక కరీకులు:— వై. ఎం. వి. ఎ. వారి క్రొత్త వార్షిక కరీకులు 21-వ తేదీ సోదరవారు ఆంధ్రపత్రిక 28-వ తేదీ మరకలమునకు పొందుకాలము 5-10 గంటలకు వార్షిక కరీకులు జరుగుచును. పరీక్షలలో వాతీను వారికి ప్రాధికారము ఘనము పి. ఎన్. గోవిందరాజ మొదలియ్యారు. పి. మాధవరావు గార్లు బంగారు రసకవితలు నిర్మరు. పరీక్షలలో పరీక్షకులు ఈయనలనిన యువశ్యాసములను విషయము ప్రావిసులకు 20-వ తేదీ గువారము, ఆంధ్రులకు 22-వ తేదీ శనివారము నాడు పత్రికలలో ప్రకటింపబడునని కార్యదర్శి సంజీవకామ తుగారు మాట వ్రాయుచున్నారు.

సంధిమహాసభ విశేషములు.

(రైతుల విజయి)

ప్రాసంగ్యము

శత్రుదేశముల నాకలు.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 12:— ఆస్ట్రీయా జర్మనీ దేశముల నాకలు సేవలను ముగియుటకు ఆచారపథాగముల సందర్భము విడుదలయ్యుచున్నది. వారిలో 750000 టన్నుల నాకలు పయోగపడదనియున్నది. ఈ సందర్భమువారు నడిచిరి.

సంధిసభ

లండను, ఫిబ్రవరి 13:— నేడు సమగ్రసభ జరిగినది. నానాదేశ సంఘవిషయము చర్చింపబడినది.

ఇటలీ సేవలు.

లండను, ఫిబ్రవరి 13:— ఇటలీ సేవ ఆచారము కల యిటలీ సేవలను ఆస్ట్రీయామీదగా నల్ల సముద్రమునకు పంపబడునని తెలియచున్నది. సైన్య సేవల ఎయిర్ లో స్మిత్ ర్యాపిలయలు నామింపబడుచున్నవి. ఇటలీ కథికారమిచ్చి వనో హెర్బెర్ట్ క బొన్జో స్థానములమీద వారి కథికారముండ గలదు.

జపాను చీనాదేశములు

పారిసు, ఫిబ్రవరి 14:— జపాను చీనాదేశములకు రహస్య సమరము నేరమున కేపు. కొన్ని యుద్ధములకు లెక్కచేసి చూచి ప్రకటించుటకు చీనాదేశ ఆంగీకారమును కోరినది. జపానువారు తెలియించి రహస్యముగా వున్నది. జపాను దైనిక మంత్రి చీనాదేశమువారి కెట్టి యొత్తిడిని కలిగింప లేదని జపాను చాయబాము తెలిపిరి.

నానాదేశ సంఘము

లండను, ఫిబ్రవరి 13:— ముసాయిదా సంఘమువారి సమావేశమునకు చాల కొత్తవిషయము చేర్చబడినది. వారిని తిలకించి సభవారు వారిని రెండవసారి చదివెరి. వారిలో క్రి భాగము నామొందిరి.

నవ్వపరిహారము

లండను, ఫిబ్రవరి 13:— నవ్వపరిహారము గూర్చి ఆలోచించుట కేర్పడిన సంఘమునందు ఆమెికావారి భావములను, దృష్టాంతములను చిట్టచువారి భావములను సమగ్ర ప్రభువును వివరించిరి.

పారిశ్రీక దేశ ప్రతినిధుల రాక.

లండను, ఫిబ్రవరి 14:— పారిశ్రీక దేశ ప్రతినిధుల రాక మొదలయి ముగియును. వేరుకటి న్యాయశాఖా మంత్రి పోకాను ముగియును. వేరుకటి ఇంజనీరు శాఖా మంత్రి మిస్టా ముస్సేనాను గూర్చు ఇద్దరు కార్యదర్శులను పారిసు నగరమునకు వచ్చిరి.

ప్రింకిపో సమావేశము

లండను, ఫిబ్రవరి 12:— ఎస్టోనియా, లెట్టోనియా, లిథునియా దేశములవారు ప్రింకిపో సమావేశమునకు ప్రతినిధులను పంపుట కంగీకరించిరి. పారిసు నగరమున ఆధికారులు ప్రకటించిరి.

విషమతర వరతులను గోరుట.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 13:— ప్రస్తుత తాత్కాలిక సంధి యొక మరొకతలము వరకు సందేహమునని ఈ ప్రయత్నమునా గొక తీర్మానమును జేసిరి. ఇదివరకు తాను పరిగింపని వరతులను జర్మను లంగీకరింపకున్నది. పోలండు తో శత్రుత్వమును వెంటనే ఆపి, యొకానొక సరిహద్దును నిర్ణయించుకొని దానిని చాటునని ప్రాతిపదికనును సంధి వెంటనే యంతరించునని వారు చెప్పిరి. ఈ తాత్కాలిక సంధికి బదులుగా నింతలోనే మరొక తాత్కాలిక సంధి ప్రవేశపెట్టబడును. ఆ సంధి వరకుల నిష్పాదోక ప్రత్యేక సంఘమువారు నిర్ణయించుచున్నారు. ఇదివరలోవలె నిది కొంతకాలమువరకు మాత్రముగాక సంధిజరుగువరకును విరమింపబడును. మిత్రమండలికిని జర్మనీకిని ఎట్లగు కష్టమునా తేకుండుట కట్టి యెత్తుట చేయుదును. ఈ ప్రాతి

తీర్మానము ననుసరించి తాత్కాలిక సంధి సమయపు పురుషులై దీర్ఘముగ నుండిన సంధి కఠినవరతులను మిత్రమండలి వారు కోరవలసి వచ్చును. ఆకస్మికముగ జర్మనులు ప్రాసంగ్యమున దాడి వెడలవలయును నిమిత్త మిగిలిన జర్మనీ యెప్పుడును యుద్ధ మారంభింపకుండుటకు విల్లునుగారి నూత్రమును మిత్రమండలివారు రుపయోగించిరి. మిత్రమండలివారి మాట ప్రకారము జర్మనీ సైనికులు విడుదలచేయవలయుననియు, శత్రువులను సుపయోగించుట తగ్గింప వలయుననియు గూడ వరతులు కోరబడును.

ట్యాన్సుపోర్టు కార్మిక సంఘము.

లండను, ఫిబ్రవరి 14:— ఈ సంఘ ప్రతినిధులు యజమానులతో నిన్ను నాలోచించిరి. సమాధానము కుదరలేదు. మద్యకర్తలు పరిష్కరింపదగు నని కార్మికమంత్రి నడిపెను. నేమనలు కాన్సర్వేషన్ వారు దాని నాలోచించిరి. 18-వ తేదీని వారు మరల నాలోచించెదరు. 8 గంటలకంటె మెచ్చుగా పనిచేయునని నిర్ధారణగా తీర్మానించుట కింకను గనుల పని వాంఛు నిచ్చుట కాలేదు. వారమునకు 40 గంటల కంటె మెచ్చుగా పనిచేయునని ఇంజనీరులు తీర్మానించిరి.

ఇంగ్లండు

ప్రధానమంత్రి; సంధిసభ.

లండను, ఫిబ్రవరి 13:— ప్రజల మండిరమున సభ్యుల విమర్శనలకు ప్రత్యుత్తరము వ్రాసెను లాయడు బార్న్ గారికి లెట్టి నది. — సాధ్యమగునంత త్వరలో సంధి సమరూపము చేయునని సంధిసభవారు ప్రయత్నించుచున్నారు. జర్మనీ దేశపు పశ్చిమసరిహద్దుల గూర్చి ఇప్పుడు విచారణ జరుగుచున్నది. జర్మనీలోని వారు కోరిన ప్రకారము విషయమును పరిష్కరించుటకు విశేష ప్రయత్నము లొనరింపబడును. తూర్పు సరిహద్దులనుగూర్చి ప్రస్తుత మేమియును నీలుకాదు. పోలండున కేగిన కమిషను తిరిగివచ్చిన వెళుక నా సంగతి నాలోచింప వలయును. ఏ తప్పిదమువలన వైక విశేషనవ్వము గలగక మానదకుటకు ఆత్మకు లొరెయిను సాత్మ్యము.

మిత్రమండలి; రుమ్మారారు

నానాదేశ సంఘమును గూర్చి కొంతమంది సభ్యులవ్యాఖ్యానమును జూపుట సత్యము ఖండించెను. ముందు నిర్బంధమునకు జాగ్రత్తగా వుండు, జెకోస్లావక్యులు మొదలుగా గల స్వల్పరాష్ట్రముల జీవితములన్నియు నానాదేశ సంఘమువారి మీదనే ఆధారపడియున్నది. నానాదేశ సంఘము నెలకొల్పుటకు గూర్చి ఆమెికలలో నెట్టి అభిప్రాయభేదమున గన్పట్టదు. నానాదేశ సంఘాధికార సత్యమును గూర్చి బ్రావు గారు విల్లునుగారికంటె సభికును చెప్పుచున్నారు. ఏవాలిని దాని బాధ్యత నెలుగనిది దానియుద్దేశమునకు వ్యతిరేకముగ నానాదేశ సంఘమువారు యుద్ధమున ప్రవేశపెట్టాలగు. బోల్షివిక్కుల అధికారము నంగీకరింపవలయునని గాని వారు సంధి సభలోనికీ రావలయునని గాని ఎన్నడును నూచింపబడలేదు. గాని రుమ్మారారు సంధిసభవారి సర్వప్రాపంచికతాంత్ర సంకల్పము నెరవేరజాలరు. కొందఱు రుమ్మారారు వ్యవహారములో ప్రవేశమును గల్పించుకొన గోరిరి. కాని దానివలన ఎంతమంది కట్టి నవ్వములు గలుగునో యాలోచించు నెడల బుద్ధియుండు దేవుడు సంధుల కంగీకరింపజాలడు. బోల్షివిక్కుల సైనికాధికారము దృఢతర మైనది. వారి నెదిరించుటకు సులభగాని జర్మనీకిగాని తీరుబడిలేదు. బోల్షివిక్కుల ప్రతినిధుల రకు సహాయ మొనరింపవలసిన దని మని కొంతమంది చెప్పుచున్నారు. ఇదివరకే మిత్రమండలివారు వారికేనే నిధులు సహాయ మొనరించిరి. మనుష్యులనుబంపుటయే తరువాయి. అందుల కమెికా అంగీకరింపలేదు. కనుక నింక చిట్టియు పరాను దేశముల సంధియును. మూడవమాగ్గ మొకటి గలదు. ఆయన్నిట్లునే జుండెయ్యుట. ఇంకకంటె ప్రార మైన మార్గ మింకొకటి యుండజాలదు. అందుచేతనే అన్ని సూచనలను పూర్తి యైన పిమ్మట ప్రింకిపో సగరమునకు వారిని పిలిపించుట జరిగెను. బోల్షివిక్కులు కాన్సర్వేషన్ నుండజాలరు. సంక్షోభమున పీడింపబడుచున్న రుమ్మారారును కాంతి నెలకొల్పుటకు చిట్టచు తనచేతనైనంత సహాయము చేయును.

సంధివరతులను మార్పులు

లండను, ఫిబ్రవరి 13:— సంధివరతులను మార్పుటకు పార్లమెంటున కథికారముండుగా యని ప్రజల మండిరములో

బాడ్జి లాంబర్డుగా రడిగిరి. ముహూ 20 పార్లమెంటును సంధి వరతుల నన్నిటిని తగ్గించుట అసంభవమని బోన్ గాగారు ప్రత్యుత్తరము వ్రాసెరి.

నవ్వపరిహారము.

నవ్వపరిహారనిర్ణయ సంఘమునందలి బ్రిటిషు ప్రతినిధులు యుద్ధమునకుయిన వ్యయములకు, వారివలన గలిగిన నవ్వముల విలువను నవ్వపరిహారముక్రింద గోరవలయునని నవ్వముగ తెలుపబడినది. ఎంత మొత్తమును గోరవలయును, ఏరిలినది చెల్లించబడును, చెల్లించుమార్గముల నెట్లు ప్రవేశపెట్టవలయునని నా రాలోచించుచున్నారు.

ఫ్రైడిల మామూలు.

లండను, ఫిబ్రవరి 13:— ప్రజల మండిరమున పార్లమెంటు చెప్పిరి. నాకలకు పీలయినంతవ్వగా ఫ్రైడిల మామూలు జరుగును. తాత్కాలిక సంధి నాటినుండియు 6000 ల కంటె నెక్కుమంది శత్రువిదేశీయుల బంబులెరి. ఇంకను 18,600 మంది సిపిలియనులు బ్రిటిషు సేవులగు నిష్పందింపబడి యున్నారు.

మెసపోటామియా దాడినల్లు కమిషనులు.

లండను, ఫిబ్రవరి 13:— వోమరు గారి ప్రకృత ప్రత్యుత్తరము వ్రాసెను. మెసపోటామియా దాడినల్లు కమిషనుల సాక్షినిచారణలను సంధి పూర్తియగువరకు ప్రకటించుట మంచిది కాదని దొరతనమువారి యుద్దేశమని బోన్ గాగారు చెప్పిరి.

వోమరు గారు.—కమిషనులు టావర్కకుమియా?

బోన్ గాగారు.—ఎంతమాత్రమును కాదు.

కార్మికుల కోరికలు.

లండను, ఫిబ్రవరి 13:— ప్రజల మండిరమునందలి ఆద్యమునై జరిగిన చర్చలో గొప్పవివాద ప్రతినిధి ఫీజు గారిట్లెరి.— కార్మికుల స్థితి బాగుపడు స్థితిగతు లేవునున్నట్టి సూచన తెల్పియు రాజుగారి ఆద్రెయించు కచ్చింపవలయుట విచారకరము. దీని సభికారసమరణగ ప్రవేశపెట్టుచు లాగిండు, రెయిల్వేలు, మైనులు ఇవి చేయవలయుననియు ప్రతిబంధం చాల ఆకాంతి గలగకలదనిరి. రెయిల్వేపనివారలనాకు కుడు ధామసు గా లెట్లు చెప్పిరి.—రాష్ట్రము ప్రేమ యూనియనుల కంటె పెద్దది; ప్రేమయూనియనులు ఎత్తెగుల అభిప్రాయముల నంగీకరింపవలయును. జేకీ యులందఱు గలసి నిష్పయించినవానికి వ్యతిరేకముగ నుండు సమ్మెకట్టువకు తానెన్నడు నంగీకరింపజాలదు. ఇప్పుడును తొలగించుటకు వృద్ధులను పూర్వక ప్రయత్నము లొనరింపబడుచున్నది, యజమానులు ఓరిమి నహించువును పనివారు తమ బాధ్యతకు బాగుగ గుర్తెలుగవలయును.

బోన్ గాగారి ప్రత్యుత్తరము

ప్రధానమంత్రి గారి తరపున బోన్ గాగారు లెట్లెరి. పనివారల స్థితిగతులనుగూర్చి దొరతనమునా రేయియు చేయలేదనట లేప్పినదు. ఎట్లగును పప్పులమీద విశేషముగ పన్ను చేయునెడల పెట్టుబడిసాక్షు మానుచును. అందువలన పోటీనర్తములో జేయునకు చాల నవ్వము గలగకలదు. గనుక ప్రేమ యూనియను నాయకులు జేకీయుల లాబాధము తమ సామర్థ్యమును విరియోగించురు గాక యగితాను కోరుచున్నారు. యజమానుల లాభమును తగ్గించు కార్మికుల పరిస్థితులను బాగుపడు ప్రయత్నములకును, కార్మికుల పరిస్థితులు బాగుపడుటకు చేకూరుతట్టిరి నవ్వకరములగు ప్రయత్నముల నొనరించుటకును, గల భేదమును బాగుగ గ్రహింపవలయును. జేకీయులెట్టిరి నవ్వకరములగు ప్రయత్నము లొనరింపబడునపుడు దొరతనమువారు జేకీయులు సందక్షించెదరు. ఇప్పుడు తాను చాలకఠిక పరిస్థితులందున్నాను. ఆయినకు క్రమమైన యెత్తుటలు జరుగునని తన నమ్మకము. రాజీనామా నిమిత్తము మరికొంత చర్చ జరిగిన వెళుక సురణ ఓడిపోయెను.

సంధివత్తము - పార్లమెంటుసభ

లండను, ఫిబ్రవరి 13:— సంధివత్తము గూర్చి పార్లమెంటువారు గను అభిప్రాయమును తెలిపినవెళుకే సంధివత్తము అయిటలోనికి వచ్చుచుగాని సభవారు అంగీకరించిన వరతులన్నటి నంగీకరింపలేదు. ప్రోసీజీసిన, అన్నిటిని ప్రోసీజీయనలెనని బోన్ గాగారు నడిచిరి.

సింహా ప్రభువు.

లండను, ఫిబ్రవరి 14:— సింహా ప్రభువు ఇంకటి నుండి రాయపురము సింహా ప్రభుని పిలువబడునని ప్రభుత్వమువారి ప్రకటించిరి.

గనిపనివారల శ్రీరామము.

అండకు, ఫిబ్రవరి 18 — గని పనివారల సాంఘిక సభలవారు సమ్మెకట్టునగునట్లు వోట్లను తీసికొన శ్రీరామించిరి. 22 వ తేదీలో గా వోట్లన్నియు సంపదవలయును. ఎక్కువ వోట్లు సమ్మెకట్టున కనుకలగునట్లు నచ్చు నెడల మార్చి 15-వ తేదీలో సమ్మెకట్టు నోటిసులు ప్రకటనయ్యెను. సాంఘిక సభవారి కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు సమ్మె కనుకలముగ నభిప్రాయముల నివ్వవలయునని పనివారలను హెచ్చరించిరి.

గనుల పనివాండ్ర సంఘము

అండకు, ఫిబ్రవరి 14: — దొరతనమువారు నిర్ణయించిన దినమునకు కార్మికుల లంగీకరింపలేదు. వేతనములు 100% 80 వంతున హెచ్చించబడిన నష్టము కలుగునను వాదమును నిరాకరించిరి. పనిచేయవలసిన గంటల సంఖ్యతగ్గరలేదు. సౌఖ్యస్థితి హెచ్చరలేదు. లేకున్న నేరమున తొందరలేకైన జరిగినమా కెట్టిబాధ్యతయును లేదని కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు శ్రీరామించిరి.

ప్రమాదమువలన ప్రబలనష్టము

అండకు, ఫిబ్రవరి 18: — ఎడింబరోగిటి అనాకాలో అకస్మికముగ నొక రివెలుగడపవారి బేర్లమీదబడుటచే నని తగులబడి చాల నష్టము కలిగినవారి నాకాయజమానులు ఎల్లరు మానులైన వారు నాకానిర్వాహకుల క్రేసనుకం వెనీవాంపిన దానాచేసిరి. లివర్నులుగా దానా కొట్టిచేయబడినది.

మరణములు.

అండకు, ఫిబ్రవరి 4: — రైల్వే ఇంజనీరు హెచ్. సి. పెం డెన్, ఇండియా వైద్యశాలలోని రెప్రెంటేటు కల్లులు దబ్బులు ఆర్. క్లాక్కు గార్లు పుతిసొందిరి.

మిలిటరీ క్రాసుబిరుదములు

అండకు, ఫిబ్రవరి 4: — పారిసీయునను వెలస్ట్రీయనుకు నా ఆధ్వర్యమున కర్మములు చూపినందున రెప్రెంటేటు జి. డబ్ల్యూ. క్లి మెంటు, రెప్రెంటేటు కె. హెచ్. కాక్స్, రెం డర్ రెప్రెంటేటు డబ్ల్యూ. సి బాగ్నెస్, కెప్టెన్. బి. ఎన్. మా థేసన్, రెప్రెంటేటు జే. బి. వెల్సుగాడ్లకు మిలిటరీ క్రాసు లియ్యబడినది. వీరందఱు ఇండియా సేనాని యుద్ధాంగులు. కెప్టెన్. ఇ. డి డబ్ల్యూ. వాల్సెం రెండర్ రెప్రెంటేటు చార్లసు మింటూ రెప్రెంటేటు జె. డబ్ల్యూ. గార్లకు మిలిటరీ క్రా సులు రెప్రెంటేటు. ఆర్. ఎల్. హెన్రీ, మేజర్ జి. డబ్ల్యూ. విల్సన్ కెప్టెన్ జి. ఎం. మెక్లెన్డ్రు గార్లకు డి. ఎస్. ఓ బిరుద ము లియ్యబడినది.

బ్రిటిషు సైనికులను విడచిపెట్టుట

అండకు, ఫిబ్రవరి 5: — ఇప్పటికి 10 లక్షలమంది సైనికులు విడుదలయిరి. ఇంక తూర్పుసంఘంకు సైనికులను విడచి పెట్టుటలో సాధ్యమైనంత త్వరగా హిందూజాతీయులందరి 20 వేలమంది ఆర్థిక పరిస్థితి కత్తును. ఇంక హిందూ జాతీయులందరి 1,500 మంది వైద్యులలో వీలయినంతమంది కత్తును మెసపొటేమియా యందలి వైద్యులు సాధ్యమగు నంత త్వరగా హిందూజాతీయులకు గాని ఈజిప్టుకు గాని గొంపోసబడును. వేసవిగావల విడతయలందున్న 50 వేల మంది సైనికుల నిండికి అనీకొనివచ్చుటకు ప్రయత్నములు జరు గును ఈజిప్టునందలి మనుష్యులు సమాద్రమార్గమునను భూ మార్గమునగుడ కత్తురు. ఇటలీ పరాసు రెయిల్వేమీద నను దినము వేలకొలది సైనికులు కత్తునని తెలపబడుచున్నది.

న్యూయార్కు ధరావత్తు

అండకు, ఫిబ్రవరి 4: — చెన్నపురి దొరతనమువాడ న్యూయార్కు ఆద్రాలమునకు బీసెంటుగారు కట్టిన రూ. 2000 ల ధరావత్తును స్వాధీనము చేసికొనుట కంగీకరిం యుచు మదగాను హెబోర్నా రివ్యూకీక్కువై బీసెంటుగారు క్రీవీకాన్సిల్లో తీసిన అపీలువిచారణ నేడు ప్రారంభింపబడినది. ఎఫ్. బాన్. కె. సి. గారు బీసెంటుగారికిపుర గిట్టు చెప్పిరి. నిందాలోపితులైన వ్యాసములు పత్రికాకాస నము నతికమింపలేదని బీసెంటుగారి వాదనము. బీసెంటు గా నూయతో నెట్టిగ్రెయ్నును చేతులేదని మదరాసు హ్యూబోర్నా రి గీకరించియున్నాడు. బీసెంటుగారు తననద్ద ఉచిచ్చి ఎల ధరావత్తును స్వాధీనము చేసికొనగూడదో తెలు ఘట కతకాగినియబడలేదుగావున కామెయనమృతివై మరల ధరావత్తును కట్టెను. మరేయ మొదట ధరావత్తనరము లేదని మిజస్ట్రీయగారిచ్చిన మొదటి యుత్తరువును మరలించు కొనుట కతని కధికారము లేదనియు నామెవాదించు చున్నది.

పత్రికాకాసముబట్టి యధికార మతని కొనకుచున్నదని సర్ హెబోర్నాచీఫ్చెప్పగారనిరి. అట్లుయెడల ధరావత్తును స్వాధీనము చేసికొనుటకు ముం దాసంగతివైన నతి దామెయ తెలియబరుపకూడదా యని అపీలువాడగా నడిగిరి. పిమ్మట కేసు వాయిదాచేయబడినది.

ఆసిబిసెంటుగారి అపీలు.

అండకు, ఫిబ్రవరి 7: — క్రీవీకాన్సిల్లో వ్యాసుమా త్రి కన్వెంట్ గానుండుటచే 11-వ తేదీకి వాయిదాచేయబడినది.

ప్రతిగింజలు

అండకు, ఫిబ్రవరి 6: — ఇండియాలో ప్రతి గింజల వ లన నూనెను పిట్టుకు తీసి ప్రూర్తిగా నుపయోగించినచో యుద్ధమునకు ప్రూర్తిపుష్కలముబట్టి అన్ని వ్యయములను నానుటకు 7 పానులవల గిట్టును. వెలక 3 పానులు మాత్రమే గిట్టు యుండెనని ఒక సభలో ఇ. సి. డి. సి.పం.గో గారు నడిపిరి.

యుద్ధబాధ్యత.

అండకు, ఫిబ్రవరి 14: — ప్రాఫెసరు ఓ.యసు గారిక గ్రంథమును ప్రకటించిరి. బ్రిటిషు అధికారపత్రికలో ఆగ్రంథమునకు మూలాధారము. సెర్వెయి దొరతనమునకును సరా జవోమను సంబంధమేమియును లేదు. జొగోస్లావు జాతీయ సంఘము రహస్యసంఘము కాదు. హార్వెల కాసంఘమువారి కెట్టి సంబంధమును లేదు. పోస్టుడెను సభకు కెయిజరు మున్నగువాడు తెల్లి యుండిరి. జర్మనులు సేవలను చేయుటకు ముందే రమ్మవాడు ఆస్ట్రీయావై పంపుటకు సేవలను చేసిరి. కలదని బాను బ్రహ్మపించినపు యుద్ధసంతతి యుమి వాపు యుద్ధకేసులో నిరాకరించెను. యుద్ధమున నివారించుటకు లిక్వి డిస్కీగూడ పునరుత్పరించెనని ఆగ్రంథమున వికరింపబడినది.

బ్రిటను నూలుకరిత్రము.

అండకు, ఫిబ్రవరి 4: — అమెరికా ప్రతికి స్త్రీయరుకేపు చాల హెచ్చింపబడిన ప్రతినిధిశ్రేయసు గూర్చి ప్రేమ బోధన వారు చేసిన నియమములు సదలింపబడినవిగాని ఆ పాత్రమా భివృద్ధి గూర్చి పాలకసంఘమువారి కింకను అలోచనచెప్పు యుండవలెను. గాన కమిషను మగ్గములు మున్నగువాని నిక ముందు స్వేచ్ఛగా నుపయోగించుకొనవచ్చును. ప్రతినిధులను నిర్ణయించుట లివర్నులుగానూ భరిలను నిర్ణయించుట మున్నగు నధికారములు మాత్ర మింకను యుండును. కంట్లో బోధనవారి ఏర్పాటుప్రకారము తొలగించబడిన పనివాండ్రకు తిగివీసము దొరకుచుండును బోధన ఏర్పాటుల ప్రకారము చిక్కిమువ్వబడునని ప్రేమబోధనవారు ప్రకటించిరి. నూలుబట్టల వ్యాపారము సరిగారేను. హెచ్చు ధరలవిన భరియేసిన వారు సరకులను తీసుకొనుటలేదు గాన క్రొత్తయంత్రముల నుపయోగింప నరసర మగపడదని యంత్రకాలవారు నుడిపిరి.

అండకు, ఫిబ్రవరి 5: — బోలియో మాంజేగు ప్రభువు గారిండియాకు బయలుదేరిరి.

హెన్రీగారు అనుభవము

అండకు, ఫిబ్రవరి 6: — తాను కై డిగా పట్టుకొనబడిన పిదప మూడుమాసము తిప్పించుకొన ప్రయత్నించె ననియు ప్రయత్నములు విఫలములయ్యెననియు నలిడుచెప్పెను. పిమ్మట నతికు తురువక్రప్రభుత్వమున కలక్రిందుచేయ ప్రయత్నించెను. ఎక్స్పోసేషు ప్రభుత్వమున తొలగించినవరు వాడే నూతనప్రభుత్వమువారి రక్షింపబడుట కోరి. తాను సత్తా ముహూర్తమిదను టువప్రార్థనను తన్నీవైచునండి తప్పించవల యననియు, అంక్ల యల సహాయమును తాను చేక్షించు నెడల దార్జిల్లునకు తెలు ప వలయుననియు నతడుచెప్పెను. అనంతరమువారి యనుమతి విడదాడబడినది. తెనమటకు యుద్ధభవలను విడిచివెట్టెదనని వాగ్దాసముచేసి ఆతడు మరలెను.

కన్యసమస్య.

జనరలు బొన్సెంటుగారి సమాధానము. అండకు, ఫిబ్రవరి 6: — జనరలు బొన్సెంటుగారు వార్తాపత్రికయం దుపయోగించుచు “దిబాంబుకోర్డు టు బ్రాడ్వాడ్” అను పుస్తకమున కేంద్రముగా ను చేసిన విమర్శనలను గూర్చి ఇట్లనిరి. — అచ్చటి సంగతిసందర్భములు కేంద్రముగారికంటె తిది కధియగు తెలియు నని ఆతని తెలంపు. కేంద్రముగారు క్రైస్తవమతానికి తురుష్కము లోనవృత్తికొనినపు డవట నుండిరి. అప్పడత డిట్ల నెను. “క్రైస్తవని అయిపోయినది. దాని చనిప్రూర్తి బనది.” అని ఆతడు తెలిపెను. నెంటుగో కట్టుకువిడుదుట కనేక కారణములు యుండెను. “నన్ను నెలదినములలోగా విడిచిపెట్టవలయును లేదన్న నే నిదట నిజమనాల”నని తాను సర్వసేనానికి తలపించెను. సర్వసేనా అట్లనే నెలకొలులలో తన్ను కాపాడెద నని వాగ్దాసముచేసెను గాని అట్లు చేయజాలక పోయెను. అరబ్బులు దానుకొనిన ధాన్యసహాయ ముననే తా నన్నదము లచట నుండగలిగెను.

ఆఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికా మందలి భారతీయులు.

కేప్టౌను, ఫిబ్రవరి 6: — బ్రాన్సువాలు, నేటాలు, కేపురాష్ట్రములందలి దక్షిణాఫ్రికా భారత మహాసభవారు భారతీయులకు చాల బాధకరముగ నున్న కావనములను సవరింపవలసిదని దొరతనమువారిని కోరిరి. అండకులో జరుగు భారతజాతీయ మహాసభకు బ్రాన్సువాలు, నేటాలు, కేపురాష్ట్రములనుండి ఇద్దరేసి ప్రతినిధుల సంపుటకు శ్రీరామింక బడినది. భారతీయులు స్వాతంత్ర్యమును కోరుటలో వీరు సహాయ మొనరింతురు. దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయుల స్వత్ర్యములను గూర్చి పోరాడుటకును వీరి కధికారములు బడును. యూనియనువారి వివరీత కావనములు మారునగును జర్మను సౌత్వెనుఆఫ్రికాను యూనియనున కొనగగూడదని సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారిని హెచ్చరించుట కొక శ్రీరామ ము చేయబడినది.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియాలో విమర్శనము.

మెల్బోర్న్, జనవరి 30: — సిడ్నీలో ఇంతవరకు 28 గురికి ఇన్ ఫ్లు యెంసా సోకినది. నాకలు ప్రత్యేకింపబడుచుండు టరలన వ్యాపారమున కభ్యంతరముకలిగినది.

ముఖ పట్టములు

అందఱును ముఖపట్టములను ధరించరలేదు. అట్లు ధరించ నివారు చెరసాలకు బంపబడుచుగని న్యూసౌకుచేప్ప మంత్రి వర్గమువారి బాజాపించిరి. సోమవారములోపున 7 లక్షల ముఖ పట్టములను సిద్ధపరచరలే ననిరి.

విక్టోరియాలో విమర్శనము

విక్టోరియాలో 559 గురికి వ్యాధిసోకినది. 30 మంది మృతికొంది. ముఖపట్టములను ధరించినవారు మాత్ర మే దేవాలయములందు బ్రార్థనలకు రానియబడుదురని ప్రకటించ బడినది.

ఎడలేడులో విమర్శనము

ఎడలేడులో 80 మందికి వ్యాధిసోకినది.

ఇటలీ

ఇటలీలో కలరావిబుధనము

రోమా, ఫిబ్రవరి 6: — బొంబాయినుండి వచ్చు వాకలకు 1907 వ సంవత్సరపు కలరా నిబంధనలకు కన్రీపడీ యును న్నాన.

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్ సం॥ 1874 స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్లు, బొంబాయి.

నిలవసాము 7,70,00 000 రూపాయలు

ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్లు

రూ పాయలు.

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడిన, ఎంపావమెంటు భీమాకన్న నుగక్షీతమగు పెట్టుబడి వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిసీదారునకు వృద్ధాప్యదశయందు నష్టక మగు ఆవామును సమకూర్చుటయే, గాక పాలిసీదారునికి అకాల మరణ మగునేని ఆతని కుటుంబమునకు జీవనో పాధియు కలుగును. క్షీరమగు ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల సౌకర్యమును మార్గము. (672)

Applications are invited from respectable gentlemen in Telugu Districts to act as Representatives for the Company. Good opportunity for employees in Mercantile offices to augment their income by devoting their spare time to our work. Apply to:— F. E. Vaid, Branch Secretary, Oriental Assurance Buildings, Post Box No. 8, Madras.

The Armistice.**More Stringent Conditions Demanded.**

LONDON, February 13.

PARIS.—The Supreme War Council has passed a resolution renewing the existing Armistice for a very short period, subject to immediate termination if the Germans fail to execute the clauses including those hitherto unfulfilled, also an additional clause requiring immediate cessation of German hostilities against Poland and undertaking not to cross a certain line. This Armistice will shortly be replaced by a new Armistice, which the special Commission is drafting. The most striking feature of this new Armistice will be that it is intended to operate until the peace preliminaries are signed, instead of being in the nature of provisional 'modus vivendi' as heretofore. It has been considered that this step is preferable as likely to render the relations between the Allies and Germany less precarious. The new decision consequently necessitates the Allies demanding more stringent conditions proportionate to the lengthened period covered by the Armistice. The Allies have applied President Wilson's principle, rendering it impossible for Germany to start war again, and taking into consideration France's strong desire to be protected against a surprise. The conditions will include demobilisation and disarmament of Germany under the Allies' control.

Exploitation of Persia.**American Enterprise.**

LONDON, February 5.

The "Morning Post's" Washington correspondent says a company, with a capital of four millions sterling, has been formed in New York to exploit Persia in the interest of American manufacturers and financiers. The company proposes to export agricultural implements, boots, matches, lamps, chemicals, drugs, etc., and develop the railways of Persia.

Forestry at Oxford.

LONDON, February 5.

The President of Magdalen has presented a statute to the congregation of Oxford, establishing a professorship of Forestry as a chair of the first order with an endowment of £900 yearly. He paid a tribute to the great services of Sir William Schlich, and emphasised the importance of the subject to India. He stated that already many officers were studying forestry at Oxford.

Indians in South Africa.**Representation of their Disabilities.**

LONDON, February 3.

CAPE TOWN.—The South African Indian Congress representing the Transvaal, Natal and the Cape Province, passed a resolution asking the Government to amend the laws which were operating oppressively against them, including the Act prohibiting free movement of Indians throughout the Union. The Congress decided to send at least two delegates each from the Transvaal, Natal and the Cape Province to attend a special session of the Indian National Congress in London in order to support the claims for Indian autonomy. The delegates will also be authorized to plead the cause of South African Indians. The Congress passed a further resolution to urge the Imperial Government not to cede German South-West Africa to the Union until "the obnoxious laws" in the Union were repealed.

Importation of Dried Fruits.

LONDON, February 7.

Owing to improved tonnage facilities the Food Ministry has arranged for the importation of more dried fruits the prices of which have been reduced. The maximum retail price of dates has been fixed at sixpence per pound as from March 3rd.

Empires Productive Enterprise.**An Amendment to the Address.**

LONDON, February 14.

In the House of Commons, Mr. Wilson Fox moved an amendment to the address, advocating any inquiry into prospects of increasing revenue by stimulating productive enterprise throughout the Empire. He instanced Mr. Churchill's bold investment on behalf of the Government in Anglo-Persian Oil Company which was yielding eight percent. Mr. Bigland seconded the amendment and emphasised the enormous undeveloped resources of the Empire, instancing whale fisheries in the Antarctic, and pointed out that Empire possessed the main portion of the world's food fish, which if developed by national fishing fleet would produce ten million tons fish annually, and provide millions sterling profit for the exchequer. Mr. Amery on behalf of the Government said Mr. Bonar Law authorised him to say that the Government promised to give careful and sympathetic consideration to the amendment and would request the appointment of a select committee of inquiry. He suggested that we had come near the limit of ordinary methods of revenue getting and might enquire whether the system of partnership with industry would not be advantageous in creation of new sources of wealth. We had reached a stage in the development of the Empire when we must consider the possible opportunities for the state to create wealth quickly. There was great field for the state in the avenues where individual enterprise might not be tempted to venture. On the other hand the Protectorates must not be exploited for revenue purposes to the disregard of natives for whom we were trustees. Mr. Amery thought that Imperial preference now stood above party strife as all agreed that fellow-countrymen of the Empire were on a different plane from foreigners. He concluded by emphasising boundless resources of the Empire, and it was only the question of bringing people of this country into fruitful contact with these boundless potentialities of wealth. The amendment was withdrawn.

British Cotton Industry.**Restrictions Removed.**

LONDON, February 4.

The Board of Trade has informed the Cotton Control Board that as the freight for the carriage of American cotton for some time has exceeded the demand, the time has come for the revocation of the Board of Trade orders depending on the scarcity of cotton, but the successful work of the Board of Control will not be ended as the Government will continue to look to it for advice on matters of reconstruction affecting the cotton industry. The Control Board has decided that the restrictions on the running of spindles and looms should be immediately withdrawn and spinners and manufacturers be henceforth free to run as much machinery as they desire. Orders fixing the maximum prices of raw cotton and the regulations covering the Liverpool Market remain in force. The operatives who were "Paid Off" under the Control Board's Scheme may continue to receive payment under the Board's arrangements until they are again regularly employed.

Millowners Attitude.

The "Times" Manchester correspondent says:—The Millowners are not disposed to take advantage of the permission to run all machinery. They consider that the proportion of machinery to which they have been restricted for months, is ample to meet all the requirements. The cotton industry is at present passing through a very anxious period, because large stocks of goods marketed when prices were high have not been sold because consignees are chary of taking them up.

Lord Sinha's Title.

LONDON, January 4.

It is officially announced here that Lord Sinha is assuming the title of Lord Sinha of Raipur.

Mrs. Besant's Appeal.**Adjourned Till 11th.**

LONDON, February 7.

Owing to illness of Lord Phillimore further hearing of Mrs. Besant's appeal to Privy Council is adjourned until 11th.

Sino-Japanese Secret Treaties.**Their Existence Demanded.**

LONDON, February 14.

PARIS.—The Japanese delegation to the Peace Conference declares that Sino-Japanese secret treaties do not exist but Japan has now asked China to consent to the publication of certain agreements which has been concluded. Further more that the report alleging that Japanese uttered threats against China are without foundation and that no pressure has been brought to bear on Peking Government by the Japanese Minister of the military party.

Lord Montagu of Beaulieu.

LONDON, February 5.

Lord Montagu of Beaulieu has left for India.

Dr. Reshid Bey.**Commits Suicide.**

LONDON, February 3.

CONSTANTINOPLE.—Doctor Reshid Bey, the former Wali of Diarbekir, who was implicated in American massacres and who recently escaped from custody, was finally discovered and surrounded by the Turkish police whereupon he committed suicide.

Responsibility for the War

LONDON, February 14.

Further revelations regarding the responsibility for war are contained in a book by Professor Oman, published on behalf of the Foreign Office. The book is based mainly on the British Official documents. Professor Oman proves that the Sarajevo Crime was absolutely unconnected with the Serbian Government, but that it was also not deliberately contrived by the Central Powers for the purpose of creating war, although it was seized by them as an excuse for hostilities. It was a spontaneous outrage by the three Fanatics and Narodna Obrana. The Jugo-slav National organisation was not a criminal secret society as alleged by the Austrians, but worked for political aspirations. It had nothing to do with murders. With reference to the much-discussed Potsdam Council on July 5th 1914, Professor Oman is satisfied that there was such a council and although it did not form character(?) as suggested by the press, it was attended by the Kaiser and some of the officers of the general staff and it decided policy of war. Professor Oman further proves that Russia partially mobilised against Austria before Germany mobilised. The Tsar countermanded the order but the War Minister Sukhimloff and the chief of staff disobeyed him for good reasons. Professor Oman also proves that Lichnowsky genuinely tried to avert the war.

Cotton Seed.**Removal of Residual Fibres.**

LONDON, February 6.

At a meeting of the Society of Arts, Mr. E. C. De. Segundo, dealing with the removal of residual fibres from cottonseed said:—It was computed that cotton seed in India if wholly employed in the production of oil and cake and if residual fibres were turned to account would be worth on a basis of prewar values, and after deduction of all the manufacturing expenses, about £7 per ton compared with £3 formerly.

Tea Auctions.

LONDON, February 6.

A million pounds of tea for exportation were auctioned to-day. There was active demand notably for Ceylon teas and from one penny to four pence advance on last sale.

British Demobilisation.**Release of Troops in the East.**

LONDON, February 5.

Hitherto over one million men have been demobilised. As regards the demobilisation of troops in the East, 20,000 unfit men will be brought home from India as quickly as ships are available, also many as possible of the 1,500 pivotal men in India. Troops in Mesopotamia are being moved as quickly as possible to India or Egypt. It is hoped to get 50,000 white troops away before the hot weather. Men will be brought home by land and sea from Egypt. It is hoped that some thousands daily will be carried over the Italian and French Railways.

League of Nations.

LONDON, February 13.

A "communiqué" from Paris states that after referring the report of the Drafting Committee, which added several new articles, the League of Nations Commission proceeded to the second reading of the draft approving over a quarter of it in its final form.

Views on Reparation.

LONDON, February 13.

The allied reparation Commission heard Mr. Dulles and Lord Sumner respectively explain the American and British points of view.

Persian Delegates Arrive.

LONDON, February 4.

The Persian delegation to the Peace Conference, consisting of Moshaver-el-Mamelik Foreign Minister, Zoka-el-Mulk, Ex-Minister of Justice, Mirza Hussein Khan, Ex-Minister of Public Works, and two Secretaries have arrived in Paris.

The Prinkipo Conference.**Acceptance of Invitation.**

LONDON, February 12.

It is officially declared in Paris that the Estonians, Letts, Lithuanians, and Ukrainians have accepted the Prinkipo invitation.

Silver Market Report.

LONDON, February 6.

Montagu's report says:—The condition of the market is unaltered. The anticipated reduction owing to reduced freight rates from America has not yet occurred.

The Peace Conference.**The Plenary Sitting.**

LONDON, February 14.

The Plenary sitting of the Peace Conference is being held to-day to discuss the League of Nations.

Bengal Legislative Council.

CALCUTTA, February 14.

At the meeting of the Bengal Legislative Council to be held on Tuesday next two important bills will be taken up for consideration. The first one is the Bengal village Self-Government Bill which will elicit considerable discussion before it is passed. The second measure is the Bengal Primary Education Bill. There are forty motions for amendment of this bill, which was introduced by an Indian elected member. Besides these bills there are five resolutions on the agenda including one urging the introduction of teaching hygiene and sanitation in schools and colleges.

Brief Telegrams.

The mail steamer "Havildar" which left London on the 30th January with parcel mail of the same date arrived at Port Said on Thursday the 13th instant.

Mr. Barclay Norton who is appearing for some of the accused in Katarpur riot at Saharanpur, will come to Allahabad on the 20th instant in connection with a murder appeal from Basti which will be heard in the Allahabad High Court on that date.

A telegram from Nagpur dated 14th instant states:—The sky is overcast with dark clouds. There was a heavy downpour of rain this afternoon accompanied by hailstorm for half an hour. So far no casualties are reported. Wheat crop has been seriously damaged. There are no cotton arrivals owing to unusual rains and prices having gone down.

At the Allahabad High Court Sir George Knox disposed of appeals preferred by Manchar Bhargava and seven others who had been convicted by the Sessions Judge of Mainpuri. Of dacoity with murder and arson and sentenced to various terms of imprisonment between one year to five years. The case arose out of a small outbreak of lawlessness bazaar looting that occurred in Ewash District in the months of September and October of 1918, and was in the language of the Sessions Judge apparently due to rumours of reverses suffered by British Arms in the war coupled with high prices of grain. The facts were that on the 4th October last shortly before sunset a band of some fifty or sixty men armed with lathis entered a hamlet in Nemper village crying out "baat and loot, British rule is at end". The mob went straight to houses of the richest of cultivators one of them was killed and several injured and some huts were set fire to. His Lordship dismissed appeals.

(Continued from the Page 10, Column 3rd.)

The "Gazette" contains awards of Military Crosses to the following officers of the Indian Army for conspicuous gallantry and good leadership:—

Captain E. De W. Waller—near Tabor (Palestine) on the 27th July, 1918, he commanded a raiding party and inspired his men throughout by his courage and example. He personally led a charge on the last strong point in which all prisoners were captured. He killed one of the enemy with his revolver.

Second Lieutenant Charles Winton—North of Aesup (Palestine) on the 19th July, 1918, he commanded a daylight raid on two enemy strong points. It was mainly owing to his coolness in leadership that the whole affair was carried out so successfully. He personally killed two of the enemy with his bayonet.

Reconstruction at Jerusalem.

A Correspondent's Account.

London, February 5.

The "Times" correspondent, describing the work of reconstruction in Jerusalem under British administration says:—General Storrs, Governor of Jerusalem, apart from providing the essential requirements for sanitation and health service, has summoned to his aid a number of experts who are investigating the various schemes for reconstruction. Perhaps the most significant reconstruction undertaking is the pro-Jerusalem Committee over which General Storrs presides. The Committee is advisory and consultative and includes English, French and Italian experts. The Committee's task is to unify and guide the Holy City after centuries of misrule. The aims of British administration include preservation of the old city, laying out of the new town, designing the park system, re-establishment of arts and crafts, safeguarding of the holy places of Islam, establishment of a system of technical schools and revival of Palestine Survey.

Bombay Mill Trouble.

BOMBAY, February 14.

There was a partial strike at the Hindustan Mill at Ripon Road yesterday. About 250 men stopped work, but they were persuaded to resume, which they did after a short time. The Colaba Mill weavers also struck work, but the mill was kept working with the spinners only on Tuesday and Wednesday. In the case of the latter mill, the strike of weavers is said to be due to some dispute between themselves and the spinners and not connected with the payment of bonus. The men of the Sassoon and the Alliance Silk Mill Co., Ltd at Victoria Road, Byulla, have struck work. The cause of the strike is that the men of the Khatan Mills at Byulla got their bonus on Monday last. The employees of the Alliance Mills, having come to know of this, applied that they should also be paid bonus forthwith. The men of the Dinshaw Petit Mill also struck work after the midday recess yesterday. With the exception of the above all other mills kept working at full pressure yesterday, there being no sign of unrest among them.

Food Control in Mysore.

BANGALORE, February 14.

In the course of an order on food control, the Government of Mysore states:—The situation at present has been carefully considered by the Government in consultation with District Officers, and they are of opinion that further steps may be taken in the direction of allowing freer play to normal operations of trade. They have, therefore, resolved to cancel orders fixing the maximum wholesale and retail prices for several food-grains within the State. It is expected that the result of this measure will be to introduce supplies to come more freely into the market even though there might be some rise in prices. At the same time, the Government will reserve to themselves the power of commandeering stocks at prices that may be fixed by them from time to time, when they find that stocks are being hoarded for purposes of speculation without coming into the market. At present priority certificates are required for all movements of food-grains by rail within the State. In future such certificates will not be required in the case of movements within the State itself, except in regard to certain stations within the short distance from the frontier. It is expected that this relaxation will give great facility to internal traffic. Steps will also be taken to import from outside the State large quantities of rice and broken rice, which it is expected will serve as substitute for ragi in case the price of ragi should rise considerably. The co-operation of merchants will be invited in the arrangements made for these imports, and at the same time any tendency to make undue profits in respect of these imports will be controlled by suitable terms of agreement on which such imports will be permitted. Opinion is unanimous that these measures of food control can only be operated successfully if export from the State is kept under control and all loopholes for clandestine removals are closed. For these purposes movements of grain to and within the belt of the country 10 miles from the frontier will be kept under strict regulation, and the existing arrangements for preventing unauthorised export will be administered with greater strictness. With a view to greater efficiency and despatch of business, the functions of the Director of Civil Supplies and those of the Food Controller will be combined in the latter officer, who will thus be solely responsible for carrying out all arrangements in regard to import, distribution, and authorized export of food grains.

Fifty one deaths were notified in Rangoon on Thursday of which 17 were from influenza.

Three Engineers of the steamer "Rasmara" appeared in the Police Court to-day to answer to a charge of assault brought by an Indian who was a passenger from Akyab to Rangoon. It was stated that the middle deck of the boat was so overcrowded that some of the passengers were allowed to occupy the deck in front of the accused's cabins. The complaint addressed the other passengers to go with him to the Captain to complain about the insufficient accommodation and while he was haranguing them one of the accused assaulted him the others following suit. The first accused said he was sorry he laid hands on the complainant against whom he had no personal feeling. He believed

he was acting in the interests of law and order. The complainant accepted this expression of regret and withdrew the case. The accused were acquitted. The Magistrate said that he was glad the complainant had accepted the apology.

Karachi News.

KARACHI, February 14.

In view of possible importation of cholera from Bombay, Municipalities in Sind, advised by the Commissioner in Sind, have each deputed one officer to come to Karachi to receive instructions from Dr. Shroff, Municipal Health Officer, how to disinfect drinking water in wells and tanks with certain new powder in a scientific way. Arrangements have been made to convey these instructions to tapdars and vaccinators who will be supplied with necessary instructions.

In a speech at a joint durbar at Sukkur of Sukkur Larkana and Upper Sind Frontier Districts H. E. the Governor of Bombay said he had spent a great part of his life in Muslim Countries and therefore took interest in the welfare of Sind Zemindars, ninety per cent of whom were Mahomedans. He thanked them for their unwavering loyalty, their creditable contributions to war loan and their hearty support in supplying men to Sindhi company. Referring to the problems of peace conference he said that they must be very anxious about the safety of their holy places. In Delhi he had discussed these questions with the Viceroy and could assure them that the Indian Government would back them up and would place their views before the peace Conference. Referring to Agricultural questions he advised Zemindars to grow good cotton which was a most profitable crop. He paid compliment to Mulla Schools and announced extra grant of 30,000 rupees in the next year's budget. He also referred to the good work done by Honorary Magistrates and Jirgas of Upper Sind, which do work of criminal courts.

To-day His Excellency has had a holiday from public functions being engaged in partridge shooting near the Indus, south of Sukkur. To-morrow he arrive in Hyderabad and will attend a joint Durbar of will three other Sind districts late in the afternoon.

Bombay Mint Strike.

BOMBAY, February 14.

The workmen of his Majesty's Bombay Mint have again gone on strike to-day the cause being that the men were not satisfied with the increases given them recently. The Mint Master has posted a notice on the entrance gate which says the mint will remain open on the 21st instant. An other notice says the Mint Master has not received any representation from workmen since they last returned to duty and therefore he took no further action in the matter. They have been recommended to Government for bonus to which a reply has not yet been received. The Mint Master will consider any further representation but it is not likely he will be able to write to the Government to grant anything more to workmen. The strikers behaved peacefully and seeing the gate closed quietly left for their homes.

The alliance Silk mills and Dinshaw Petit Mill remained closed yesterday as the operatives did not return to work. The Weavers of colaba Mill have not resumed work. The mill continued working spinning department only.

A Daring Dacoity.

PANAGAD, February 12.

A report has reached here of a daring dacoity attended by violence which was committed at Kottaram a thriving village near the Travancore frontiers. A gang of dacoits believed to be Maravaris visited the village at midnight on the 8th instant and forming a cordon round the house of a rich Vellala villager forcibly entered the house and lighting a fire leisurely looted property amounting to Rs 500. They also it is said, inflicted serious injury on the owner cutting off one of his ears. The Police have started an inquiry and it is hoped that the culprits will be laid by the heels are long.

Sensational Murder.

CALCUTTA, February 15.

Information of a sensational robbery and murder in which a Police Sub-Inspector is reported to have fallen victim has been reported from Burdwan district. From the Beagra details to hand it appears that Kartick Chanda Bose, who was Sub-Inspector in Rangpur district was returning home from leave in a bullock cart and when on the road from Memari station in a village within Jamalpur Police station his cart was attacked by a band of robbers, who, it is alleged, murdered the Sub-Inspector. After robbing him of all his belongings it is believed that the robbers had come to know that the Sub-Inspector had money with him and it is believed that robbery was the motive of the crime. So far no arrests are reported.

Another Dacoity.

CALCUTTA, February 14.

Information of a sensational dacoity committed on Friday at Garia in the southern section of 24 Parganas is to hand. It is stated that a dacoity took place at about 1-20 A.M. yesterday at the house of Bhuthanath Sadhukham (an oilman and timber merchant) at Garia Road about five minutes walk from the local police station. A number of Hindustanis dressed in khaki pants and shirts and carrying daggers and lathis broke open the door and effected an entrance. The owner of the house woke up and seeing the dacoits raised an alarm where upon he was stabbed with a dagger causing a nasty wound on his back and penetrating the lungs. Neighbours hearing the noise raised an alarm and the police also arrived. The dacoits were at the house for about an hour, assaulted the inmates, took possession of cash and ornaments valued at about Rs. 2000 and bolted. The injured man was removed to the hospital.

హరిజనలను మెయిలు స్టేషను లండన్ లో జనవరి 30వ తేదీన బయలుదేరిన. 18 వ తేదీన పోర్ట్ నెడ్ ను చేరి.

కలార్ న్యూస్ అల్లర్ కేసులో వాదించును ఎరడ్జి కార్లను గారు 20-వ తేదీన అలహాబాదు కేరి. అవట కాస్తీకుండి కచ్చివ ఒక హత్య కేసులో అలహాబాదు హైకోర్టును వారు వదిలేయదు.

సాగవురమునం దతివృత్తి:— 14 వ తేదీన కడగండ్ల వాన అరగంటనేపు టెరిసింది. కర్మ మధికముగనున్నది. ప్రాణ నన్నమేమియును కలిగినట్లు తెలియలేదు. గోడుమంటుకు చాల నన్ను కలిగినది. అతివృత్తిలన ప్రతి కచ్చుటలేదు. ధర తగ్గి పోయినది.

నర్ సీలరక్తు సర్కారు గారి యాజమాన్యమున కలకత్తా యందలి ఇండియన్ ఎస్టేబ్లిష్మెంట్ ను వారు కాలెట్టు బిల్లుల తాత్కాలికముగ నైనను ప్రవేశ పెట్టగూడదనుచు నొక తీర్మానమును చేసిరి. మాలికు కాశిబజారు మహారాజుగారు, పృథ్వీ చంద్రరాయి రెవెంయూ ఎం. బి. ఏ. సాగుగారము ఇంక న నేక మందియు సభకు విచ్చేసిరి.

మదనపల్లిలో ఈయన తాలూకాలోని అధ్యక్షుని నియోజకవర్గమున గాను ఎన్నికలు జరిగినవి. అందు ఆర్. వేంకట స్వామి వాయుడుగారు సభాధ్యక్షుల పదవికి నేతగ్రీవముగా సభ్యులచే నామోదించబడి యెన్నికొనబడిరి. జిల్లాలోని సభ్యత్వమునకు తాలూకాలోని మత్తున జరిగిన యెన్నికలలో వేంకటవలమప్పగారు ఎన్నికొనబడిరి.

దోపిడిగాండ్లకు శిక్ష:— 4-10-18 వ తేదీ నాయం కాలము చీకటిపడుచేరేలో సుముక్తరాష్ట్రములలో గాంధూర గ్రామమున 50, 60 మంది కర్రలను బడితెలను వట్టుకొని కొట్టుకు, దోచుకొనుచు, బ్రిటిషువారి దోపియిరిని అరచుచు బజారునబడి ధనికులయంద్లేరి. ఆ ధనికులలో నొకని హత్య చేసిరి. కొందరిని గాయపరచిరి. కొన్ని గుడిసలను తగులబెట్టిరి. అందులకు 8 గురికి మానిపురి జిల్లాజడ్జిగారు మొదలు 1-5 వ తీర్మానములకు మించని శిక్షను విధించిరి. ముద్రాయలు అపీలు చేయగా అలహాబాదు హైకోర్టువారు తీసివేసిరి.

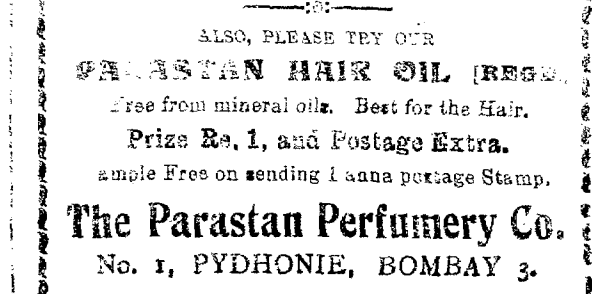
బొంబాయి సమ్మెకట్టు:— శివునకోడువద్ద నుండి హిందూస్తాను మిల్లులలో కొంతమంది పనివారు 3 వ తేదీన సమ్మెకట్టిరి. సుమారు 250 గురు పని నాపివేసిరి. కాని వారు మరల బలవంతమున పని వారంభించిరి. కొలాబామిల్లు వారు పని నాపివేసిరి. ఒక్క మంకళ బుధవారములలో మాత్రము ననేకపనివారు పని మానిరి. కొలాబామిల్లువారు తగాయిదా బోనునుగూర్చి కారు. విజ్ఞోరియాకోడువద్దనున్న కానూను ఎల యత్ని సీల్మిమిల్లుకంపెనీవారుగూడ పనిని మానివేసిరి. అల యన్నమిల్లు వారి కీ సంగతి తెలిసిన వెనుక వారును బోనును కంటనే చెల్లింపబడవలయు ననిరి దిన్నాపెట్టు మిల్లువారును 18 వ తేదీన సమ్మెకట్టిరి వైమిల్లు తప్ప తక్కిన వన్నియు బాగుగ పని చేసినవి. ఆదని వారలలో నెట్టి అకాంతియు గన్పించలేదు.

సామ్రాజ్య సభ:—19-వ తేదీన సమావేశమగునపుడు టౌండ్ మేగారు ప్రస్తుతయోధ్యమును, దాని సంబంధములగు కృత హరములను, ఎత్పత్తిలో సంత మొందునదియు నర్జయించుచు నొక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టెదరు. నర్ తేన్ను మిప్పనగారు కొన్ని కృతహరములలోకచ్చు నెక్కుకులాభములపై పన్ను విధించుచు నొక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టెదరు. దాని విచారించుట కీక్రింది సభ్యు లొక సంఘముగా నుండెదరు.—నర్ బార్ని టౌండ్ మే, కెప్టీనను, నర్ ఫజల్లాబు కరింభాయి, రాయి సీతానాథ రాయి, మద్దిమాను, హాఫ్ నాథు, హాగ్గు, సర్ గంగాధరబిట్టు విను, విరకుపైదు రైసుగారలను తానును. మార్చి 23 తేదీ లోగా రిపోర్టు సంపదయమును. బ్రిటిషు ఇండియా యందలి వివరచార్టుల విక్రయమును గూర్చి నర్ విలియము విన్సెంటు గారి ఒక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టెదరు.

రమ్యలో మిత్రమండలి విజయము.

లండన్, ఫిబ్రవరి 18:—ఆర్కంజెకు దక్షిణాగ్నే యమున 100 మైళ్ళదూరమున దున్న ప్రేదుమెకంగా యొద్ద మిత్రమండలి వారు 800 మంది బోల్షివిక్కులను ఓడించి దక్షిణముగ 6 మైళ్ళదూరమున తీసురి. కాండిపుయెద్ద క్రమవైఖణ ప్రభులముగ తలపడెక మిత్రమండలి వారి ఓడించిరి. ప్రభుక క్షితి చాల ననుమానముగ నున్నది.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు

క రో లా.
వాసనలేదు, ఏరుచు లేదు,
వ పవదార్దము, పులిజేపురాదు,
భేదులు గావు, దినము కాలగిన
కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము
X అయ్యెలాగున X ర్భ శోధన
గావించును.

క బాను, 1 పాను నీనాలు
నీసా 1-కి వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

ప్రే జరు గా రి
లివరు టానిక్.
వైద్యమునకు మంచిమందు.
రోగులకు సంభవించు తల
కొప్పికి, అజీర్తికి, బేదిన కార్య
మువలన గలుగు బాధలకును,
అలవతికును, ఆకలికాధకును,
వికాసవిహీనతకును అరోచిత
కును, తల తిరుగుటకును, విసు
గునకును, అజీర్ణ భేదినముంచిది.
నీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ హ ట్టి.
మెరుపుగా నున్నను నెరసి
నను వెంట్రుకలను తక్షణమే
మినమినలాడు ఎరువుగా గాని
గోధుమరంగుగా గాని మార్చు
గలదు. స దో ష లి త ము
శాశ్వతము.

ఈ సాల్యూషన్ పై పెట్టె 1-కి
రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

దబ్బియు. ఇ. సిత్ అండు కో.
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక వేరునుదాహరించ గోరెదము

368

**TAKE THE OFFENSIVE
AGAINST CATARRH.**

Many people are inclined to neglect this disease in its early stages—don't commit such an error! Catarrh give rise to many diseases such as,—Bad Sight, Deafness, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Sore Throat, Influenza, etc. To effectively cure and Catarrhal disease you "must remove the Catarrh and that is what most remedies fail to do. The Actina Treatment gets right to the root of the trouble and the powerful vapour courses through even the minutest nerves and blood-vessels in direct contact with the affected membrane, removing the congestion, and restoring healthy circulation. Invest Rs. 25-8 (plus postage, etc.) in an Actina and have specialists, fees. Valuable Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing particulars of our Conditional Trial Offer and testimonials, post free from Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala (India.) (669)

ACTINA NATURAL TREATMENT.
Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Headaches, Sore Throat, Influenza, etc. Costing only Rs. 25-8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala (India)

Natural Actina Treatment.

ప్రకటన. 1463

బరంపురం తాలూకా బోర్డులో వనిచేయు
టకుగాను తగిన వరీక్ష ప్యాసు అయియుండి మద్ద
తుప్రకారం జీతం పొందుకొనుటకు తగిన మంత్ర
పాని అవసరమైయున్నది. దరఖాస్తులు మార్చి 31వ
తేదిలోగా ప్రెసిడెంటుగారికి చేరవలయును.

N Ramadoss.
Vice President, Taluk Board.

ఇనుప వ్యాపారము

ఈ కద్ద నీళ్లగొట్టములు, హస్తమాస్కా నెమెంటు
కోతతాడు, అమెరికా గుండ్రపు కంబీలు, చట్టములు, కల
యి గుట్టుకంబీలు. మేకుపీస్సులు, బోల్డునట్టు, వజుర్ సెవి
గు మొదలైన సామానులు అత్యుత్తమునకు సిద్ధముగా వున్నవి.
వెలలకు కాగితము నాగియకొనుతాము.

అబ్దుల్ అలి మహమ్మద్ అలి కంపెనీ,
(1412) 18, నెయినాడు వీధి, మదరాసు.

(1457) **జర్మనిదేశపు రంగుపొడర్లు లేవని ఎంతమాత్రము**
నిరుత్సాహ పడవలదు.

విశోష, అమెరికా, జపానుదేశముల నుంచి మాకు రంగుదినములన్నియును సేరుగా వచ్చుచున్నవి. పట్టు,
హలు, ఇమిటేషన్ పట్టు, లోలు, కాగితం, చారము మొదలయిన వాటికి రంగుజేయుటకు అన్నిరకముల పొడర్లు
మార్కెట్ లో 1 రులి దబ్బాబున్నా, పీసాయిలున్నా ధర సరసముగా కొరకగలవు.

అతిపెద్ద 20% చొప్పున పొడర్లు ఉన్నవి. ఆ లైను పొట్టున్నా, పొటానున్నా పట్టుచేయబడన
కావలసివారు యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయకొరెదము.

తంలివిలాసము "తామర"
పోస్టుకాక్సు నెం. 38.

చారి అండు రాం,
తూర్పు గేటు, మధుర.

మీ బాయిలర్లు

విశేషకాలము వనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషుబాయిలరు కామ్యూజిష్"ను
యునయోగింపవలయును. దాని ని పయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు
పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక షెల్ ఫ్లీట్టుకు చక్కని మెరుగు
నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను
నుంచును. ఈ కామ్యూజిష్ యునయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు
చెడిపోకుండ ఎక్కువ కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యునయోగమును గురించియు ఫలహాసు గురించినను అసలు
తేజస్వితే వ్రాయవలయును

క గాలనులుగల కము 1-కి రు 25-0-0

క విలయన్న ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వరుక్కు,

తపాలపెట్టె నెం 65 కి రు

మదరాసు

(ఈ కామ్యూజిష్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక వేరునుదాహరించ గోరుచున్నాము)

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(984) ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గాగడి, యోగ
ద్యస్తీ, వాస్తవాభువము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్ర
కాస్త్రము, భూతవైద్యము, మంత్రములు, అమెరికావారి చీట్ల
చేక సమాహులు, వివిధవిశోదవిద్యలు X వు ఇంతేగాక
మహమ్మది మాయచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట,
తీగముతో సమాధియగుట, క్షీరములేని తీలకాయచే మాట
లాడించుట, భూమిపైన X జముయెత్తున గాలిలో మహమ్మది
నిరాధారముగా నిల్చుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము
లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్తముగా మేజర్
చేయగలగిన గొర్రెరంజి యొచ్చుచున్నాను. నీని వెల 4 రూ॥
వి ఆర్. జనార్దను చాచూరు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

పాళ్ళపు వేంకటాచల పనితులవారి
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధములు.

- 1 **లక్ష్మీవిలాసరహస్యము:**—లక్ష్మీవిలాస క్షేపక రోగులు
ఈ లక్ష్మీవిలాస రసములచే బలోగలుగులు న్నారు. ఒకే
యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల నీసా తయ్యయెద నుండేనేని
క్షేపక సర్వోత్తమ మైన సిద్ధావధము వేరొకటి లేదని తామే
సంతోషముగ బల్కులము. దినజ్వరము, మాదర వాల్చక
జ్వరములు, సన్నపాతము మొదలగువి రిప్పుక గుణయగును.
నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచాం. (594)
2. **శ్రీనివాస లైలు:**—క్షేపక గడ్డకకు, సంకుల నొప్పి
బొత్తుటకును మంచిమందు. నీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇంచాం.
3. **వైశ్యాస గానకం:**—వీనిని నేనించినప్పటినుండేయే
మాత్రమున కట్టిక (కలరా) వాంతిభేది, శీతభేది, అజీర్ణ
భేదులు గుణము కాగలదు. నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచాం.
4. **బాలనుభోదము:**—బిడ్డలకు బలకాః; తియ్యగ
మందు. మందము, చులబద్ధము, అజీర్ణ భేది, క్షుశ్రత్యులు, కడు
పుష్పియుండుట, అకలితేవండుట మొదలగునవి గుణములు
బిడ్డలు పుష్పిగలవారగుదురు. నీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇంచాం.
5. **లోకాచార్యవారి కన్యూనిమాక్రము:**—బిడ్డలకు వయ
స్సు ముగిసినవానికి, బాలింతలకు ఈ క్షయ గుణ
కారి. మందము, పడికన, దగ్గు, అజీర్ణము, శీత
వాతం, పీర్వవాద్యులు, చులబద్ధం, జ్వరం,
చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింక
వనేక రోగులను గుణముచేయును.

260 మృతలం గల నీసా	0-4-0
క పాలు కర్పతో 6-కి	1-8-0
" " 12-కి	2-14-0
" " 25-కి	5-5-0

(పలి బావధముతో కూడ అనానాము తెనుగున పంపబడును.)
శ్రీ సీతారాధువ వైద్యశాల, మైసూరు.